

**DIENOS KLAUSIMAI
IR DAR ŠIS TAS**

Uždarytų Lietuvoje Vilniaus Vadavimo Sąjungos ir Vilniaus Geležinio Fondo komitetai savo atsisaukime į Amerikos lietuvius primena, kad lietuvių tauta Vilniaus neišsivadavo. Komitetai ragina Amerikos lietuvius, "gyvenančius kitokiose sąlygose, dirbti toliau visos tautos vardu garbingą Vilniaus vadavimo darbą."

Katalikų Federacijos Tarybos suvažiavimas gruodžio 15-tą, Pittsburghe, be abejonės, nuodugnai apsvaistys šį reikalą ir ieškos būdų Vilniaus vaduotės akciją sustiprinti. Reik manyti, kad plačioji Amerikos lietuvių visuomenė pradės gyviau remti ir gausiau aukoti Vilniaus vadavimo reikalams.

Vienok prie išėivijos išjudinimo turėtų prisidėti ir Lietuvos veikėjai. Valdanti tautininkų partija galėtų turėtų suprasti, kad ir kitos tautinės, valstybiškai nusiteikusios grupės, turi naudotis lygiomis pilietinėmis teisėmis. Laikas panaikinti diktatorišką vienos partijos režimą, laikas prie valstybės vairo telkti geriausias rinktines pajėgas, laikas atstatyti taip reikalingą tautos vienybę ir pasitvirtinti vyriausybę. Tada ir išėivijai pakils ūpas, patriotinė dvasia. Gi partinė diktatūra mūsų tautai nieko gero nežada, tik silpnėjimą, apatiją ir merdėjimą.

Klaipėdoj naziai jau prieina prie to, kad už atsikarymą naziškai sveikintis daug plytomis ar akmenimis galvas. Pereitą savaitę naziai vieną lietuvių darbininką užmušė, o kitus du sunkiai sužeidė. Pranešimai sako, kad policija girdėjusi lietuvių riksmą, vienok gelbėti nėjusi.

Amerikos lietuviai, neužmirškite savųjų Lietuvoje. Artinantis Kalėdoms ir naujiems metams užprenumeruokite jiems "Garsą". Skaičiuojami "Garsą" jie žinos, kaip gyvena ir dirbuojasi jį broliai šioje "aukso šalyje" skaičiuojami "Garsą" per visą metą prisimins jūsų gražią jiems suteiktą dovaną. "Garso" kaina Lietuvon: metams \$3.00, pusmečiui—\$1.50.

Prancūzų - italų santykiai eina blogyn. Šiuo tarpu sunku pasakyti, kuo visa užsibaigs. Antagonizmas su kiekviena diena didėja. Italijoj suagituoti demonstrantai sukauja, kad Prancūzija atiduotų Tunisiją, Korsiką, gražintų Savoy, o Prancūzijoje demonstrantai atsako, kad Venecija Prancūzijai, Etiopija — etiopams. Tunise vyksta kruvinos riaušės, kuriose dalyvauja vietiniai prancūzai ir italai. Prancūzija stiprina militares jėgas Tunisijoje, o Italija gretimoje Libijoje.

Šiais laikais daug kalbama ir rašoma apie jaunimą. Ypatingai daug rūpinamės čia augančių kartų vadais. A. L. Studentų ir Profesionalių Sąjunga leidžia gražų mėnesinį žurnalą "Studentų Žodis", kurio tikslas yra šviesti, lavinti ir pratinti priaugančią inteligentiją prie plunksnos darbo ir visuomeninio veikimo. "St. Žodis" nuo naujų metų keičina dar daugiau tobulėti, puošti gražiomis nuotraukomis. Jo kaina metams tik 2 doleriai (Sąjungos nariams ir studentams 1 dol.). Be to, kas užprenumeruos iki sausio 1, 1939 metų, gaus

285 Juras kun. P. 94 Bradford st

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 50.

KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO-DEC. 15, 1938

VOL.-METAİ XXII

KLAIPĖDOS KRAŠTO NAZIAI NERIMAUJA

LIETUVOJ PADĖTIS ĮTEMPTA— PASKELBTAS APSAUGOS STOVIS

Klaipėda. — Pereitą sekmadienį įvyko sensacingi Klaipėdos krašto seimelio rinkimai.

Prie šių rinkimų vietos naziai rengėsi nepaprastu uolumu. Jie didelį padaršinimą gavo iš anapus Nemuno iš paties Hitlerio. Vokiečiams be kraujo praliejimo aneksavus Austriją ir atplėšus nuo Čekoslovakijos Sudetiją, jų drąsa visur pakilo.

Berlinui darant spaudimą, Lietuvos vyriausybė turėjo nusileisti ir suteikti Klaipėdos vokiečiams neribotas laisves. Visas rinkimų aparatas atsidūrė jų rankose. Turėdami kontrolę, jie be atsižiūrėjimo braukė iš balsuotojų sąrašų visus susipratusius lietuvius. Yra žinių, kad kai kuriuose balsavimų rajonuose iš sąrašų buvo išbraukta iki 80 procentų lietuvių balsuotojų. Tik per didelius protestus pavyko kai kuriems balsavimo teises gražinti.

Be to, prieš rinkimus vokiečiai išvystė didžiausią terorą prieš lietuvius. Organizuotos gaujos terorizavo darbininkus, inteligentus, nepalėnkė ir lietuviškų mokyklų mokinių.

Nenuostabu, kad dar prieš rinkimus, o ypatinai rinkimų dieną, kuomet balsai dar nebuvo suskaičiuoti, vokiečiai jau triumfavo didelę savo pergalę. Jų vadai, kaip Neumanas, gyrėsi, kad šie rinkimai yra kaip ir plebiscitas.

dolerio vertės naudingų knygų. Mes iš savo pusės patariame paremti mūsų moksleivijos ir jaunų profesionalų judėjimą, išgyti gražų žurnalą ir naudingų knygų. "St. Žodžio" adresas: Marianapolis, Thompson, Conn.

Gruodžio 6-tą Vokietijos ir Prancūzijos užsieny reikalų ministrai pasirašė netaikos sutartį. Toje sutartyje abi šalys pasizada dabartines sienas laikyti negincytinomis, visus kilusius nesupratimus risti taikingais būdais. Kiek ši sutartis bus pastovi ir respektuojama, parodys artima ateitis. Vienok ir dabar daugelis mano, kad ji turės tik tiek reikšmės, kaip Kellogg-Briando taikos paktas. Daugelis šalių tą paktą jau seniai sulaužė, kitos tebelaužo. Be to, "skeptikai" sako, kad Vokietija pasirašius sutartį tik su tuo išskaičiavimu, kad gauti laisvesnes rankas Rytuose—prieš Lietuvą. Lenkija, Rusija ir kitas šalys.

Jie sugarmėjo į Kauną ir į kitus Didžiosios Lietuvos miestus. Lietuvos vyriausybė iš Klaipėdos bankų ištraukus per 20 milijonų litų.

Visoj Lietuvoj irgi neramu. Opozicija kaltina prezidentą Smetoną ir jo vyriausybę perdideliu nuolaidumu lenkams ir vokiečiams. Kaune pereitą sekmadienį įvyko studentų suorganizuotos demonstracijos. Reikalaujama Smetonos atsistatydinimo. Ypatingai sujūdo prof. Voldemaro šalininkai. Beje, tarp areštuotų opozicinių minima ir krikščionių demokratų vado prof. dr. L. Bistro pavardė.

Bendrai, padėtis Klaipėdoj ir visoj Lietuvoj yra įtempta.

Oficialūs Asmenys Vokietininkų Susirinkimuose

Klaipėda, gruodžio 6.—Priešrinkiminius Kulturoverbando mityguose dalyvauja Vokietijos Gen. Konsulato Klaipėdoje oficialūs asmenys. Toks viešas vokiečių grupių rėmimas kitos valstybės oficialių asmenų yra nepaprastas reiškinys ir prieštarauja tarptautiniams papročiams.

Mirė Vokietininkų Sumuštas Darbininkas

Klaipėda.—Gruodžio 4 dienos vakare Priekulėje vokietininkų sumuštas lietuvis darbininkas Jonušys, kuris to pasekmėje gruodžio 5 d. ir mirė. Junknaičiuose vokiečiai sunkiai sužalojo galvas dviem pašto darbininkams. Be to gruodžio 5 d. išdaužyti Vytauto Didžiojo gimnazijos Klaipėdoje langai.

Suėmė Žudikus

Klaipėda, gruodžio 9.—Autonominė policija suėmė užmušto jo šoferio Jonušio žudikus vokiečius Burchardtą ir Buschningą.

LIETUVOJE DOMIMASI NEW YORKO PARODA

Lietuvoje jau daugelis žmonių rodo gyvo susidomėjimo būsimąja New Yorko paroda. Parodos Lietuvos skyriaus k-tas (Kaune) ir Turizmo Sąjunga gauna daug paklausimų, kokiomis sąlygomis vyks ekskursijos į parodą. Daug yra norinčių nuvažiuoti ne vien į parodą, bet aplankyti savo gimines Amerikoje. Žinoma, visi tikisi, kad kelionė bus suteikta didesnių lengvatų. Turizmo Sąjunga paklausėjams tuo tarpu nieko aiškaus negali pasakyti, nes dar nėra tiksliai žinomos į parodą keliavimo sąlygos. Kaip ten bebūtų, bet 1939 m. pirmą kartą iš Lietuvos nuyks į Ameriką didesnis būrys žmonių.

VAKARĖLIO NELEIDO

Lapkričio 20 dieną Vilniaus Lietuvių Amatininkų draugija norėjo surengti vakarėlį ir suvaidinti Kruminso "Senbernius" yra didelis.

Pranešama, kad Klaipėdos krašte žydų beveik nebeliko.

Generalinis naujų narių aplikacijų gauta iš šių kuopų: 1 kp. Edwardsville, Pa., 4 kp. Shenandoah, Pa., 5 kp. Forest City, Pa., 8 kp. Cleveland, Ohio, 17 kp. Wilkes-Barre, Pa., 28 kp. Luzerne, Pa., 46 kp. Sugar Notch, Pa., 54 kp. Grand Rapids, Mich., 65 kp. Bayonne, N. J., 63 kp. Chicago, Ill., 103 kp. Rochester, N. Y., 105 kp. Braddock, Pa., 142 kp. Cleveland, Ohio, 160 kp. Chicago, Ill., 163 kp. Chicago, Ill., 183 kp. Pittston, Pa., 259 kp. Shenandoah, Pa.

Gruodžio 13 d. kuopų stovis pagal balsus:

	Apraudos	Balsų
	Suma	
4 kp. Shenandoah, Pa.	\$ 8,200.00	432
163 " Chicago, Ill.	11,600.00	355
17 " Wilkes-Barre, Pa.	9,650.00	285
160 " Chicago, Ill.	5,150.00	234
83 " Scranton, Pa.	5,300.00	192
1 " Edwardsville, Pa.	6,150.00	155
41 " Worcester, Mass.	7,000.00	128
270 " Binghamton, N. Y.	4,750.00	120
2 " Forest City, Pa.	5,400.00	119
54 " Grand Rapids, Mich.	3,400.00	111
30 " Scranton, Pa.	6,750.00	100
33 " Roseland, Ill.	4,150.00	100
91 " Waterbury, Conn.	2,750.00	100
63 " Youngstown, Ohio	500.00	100
105 " Braddock, Pa.	3,400.00	90
103 " Rochester, N. Y.	3,150.00	84
11 " Waterbury, Conn.	2,750.00	80
294 " Inkerman, Pa.	3,000.00	70
285 " Lowell, Mass.	2,200.00	70

Generalinis naujų narių vėjus užsibaigė šį ketvirtadienį, gruodžio 15 d. Visos kuopos naujų narių aplikacijos turėjo išsiųst gruodžio 15-tą. Vėliau išsiųstos aplikacijos nebus priskaitytos prie vėjus kontesto.

Paskutinėm keliom dienom gautos naujų narių aplikacijos galutinai nulems rungtynių stovį.

Pavyzdin, mes gavome žinių, kad pereitą sekmadienį, gruodžio 11 d., 83 kp. Scranton, Pa., organizatorius Pranas Katilius su savo padėjėjais gavo gan daug naujų aplikantų.

Prezidento L. Šimučio pranešimu, pereitą sekmadienį 163 kp., Chicago, Ill., susirinkime priimti 9 jaunamečiai ir 7 pilnamečiai nariai.

135 kp. Brooklyn, N. Y., organizatorius Juozas Mačiulis prisuntė 7 aplikacijas.

Taip pat turime žinių, kad ir kitos kuopos paskutinėmis dienomis atpleškina Centrai ir Dr. Kvotėjui nemažus pluoštus naujų aplikacijų.

Vienok kurios kuopos laimės pirmąsias dovanas, galėsime paskelbti tik sekančiuose numeruose.

Nors generalinis naujų narių vėjus užsibaigė, vienok kuopų organizatoriai prašomi naujų narių prirašinėjimo darbą varyti pirmyn. Už kiekvieną prirašytą narį gausite nustatytą atlyginimą. Vienok atsiminkite, kad generaliam vėjui užsibaigus, išrašantys turės mokėti įstojimo duoklę—1 dol. apdraudon ir 1 dol. pašalpon.

GENERALINIS VAJUS UŽSIBAIGĖ

Pereitą savaitę naujų narių aplikacijų gauta iš šių kuopų: 1 kp. Edwardsville, Pa., 4 kp. Shenandoah, Pa., 5 kp. Forest City, Pa., 8 kp. Cleveland, Ohio, 17 kp. Wilkes-Barre, Pa., 28 kp. Luzerne, Pa., 46 kp. Sugar Notch, Pa., 54 kp. Grand Rapids, Mich., 65 kp. Bayonne, N. J., 63 kp. Chicago, Ill., 103 kp. Rochester, N. Y., 105 kp. Braddock, Pa., 142 kp. Cleveland, Ohio, 160 kp. Chicago, Ill., 163 kp. Chicago, Ill., 183 kp. Pittston, Pa., 259 kp. Shenandoah, Pa.

Gruodžio 13 d. kuopų stovis pagal balsus:

	Apraudos	Balsų
	Suma	
4 kp. Shenandoah, Pa.	\$ 8,200.00	432
163 " Chicago, Ill.	11,600.00	355
17 " Wilkes-Barre, Pa.	9,650.00	285
160 " Chicago, Ill.	5,150.00	234
83 " Scranton, Pa.	5,300.00	192
1 " Edwardsville, Pa.	6,150.00	155
41 " Worcester, Mass.	7,000.00	128
270 " Binghamton, N. Y.	4,750.00	120
2 " Forest City, Pa.	5,400.00	119
54 " Grand Rapids, Mich.	3,400.00	111
30 " Scranton, Pa.	6,750.00	100
33 " Roseland, Ill.	4,150.00	100
91 " Waterbury, Conn.	2,750.00	100
63 " Youngstown, Ohio	500.00	100
105 " Braddock, Pa.	3,400.00	90
103 " Rochester, N. Y.	3,150.00	84
11 " Waterbury, Conn.	2,750.00	80
294 " Inkerman, Pa.	3,000.00	70
285 " Lowell, Mass.	2,200.00	70

Generalinis naujų narių vėjus užsibaigė šį ketvirtadienį, gruodžio 15 d. Visos kuopos naujų narių aplikacijos turėjo išsiųst gruodžio 15-tą. Vėliau išsiųstos aplikacijos nebus priskaitytos prie vėjus kontesto.

Paskutinėm keliom dienom gautos naujų narių aplikacijos galutinai nulems rungtynių stovį.

Pavyzdin, mes gavome žinių, kad pereitą sekmadienį, gruodžio 11 d., 83 kp. Scranton, Pa., organizatorius Pranas Katilius su savo padėjėjais gavo gan daug naujų aplikantų.

Prezidento L. Šimučio pranešimu, pereitą sekmadienį 163 kp., Chicago, Ill., susirinkime priimti 9 jaunamečiai ir 7 pilnamečiai nariai.

135 kp. Brooklyn, N. Y., organizatorius Juozas Mačiulis prisuntė 7 aplikacijas.

Taip pat turime žinių, kad ir kitos kuopos paskutinėmis dienomis atpleškina Centrai ir Dr. Kvotėjui nemažus pluoštus naujų aplikacijų.

Vienok kurios kuopos laimės pirmąsias dovanas, galėsime paskelbti tik sekančiuose numeruose.

Nors generalinis naujų narių vėjus užsibaigė, vienok kuopų organizatoriai prašomi naujų narių prirašinėjimo darbą varyti pirmyn. Už kiekvieną prirašytą narį gausite nustatytą atlyginimą. Vienok atsiminkite, kad generaliam vėjui užsibaigus, išrašantys turės mokėti įstojimo duoklę—1 dol. apdraudon ir 1 dol. pašalpon.

SVARBUS PRANEŠIMAS LRKSA KUOPŲ VALDYBOMS

Gruodžio mėnesio susirinkime kiekviena kuopa turi išsirinkti 1939 metams valdybą.

Kuopos valdybos sąstatą ir adresus svarbu be atidėliojimo siųst Centrai, kad reikale žinotume į ką kreiptis.

Taip pat svarbu tokį sąstatą paduoti į organą "Garsą" kuopos ir visų narių žiniai. Be to, painformuokite organą apie susirinkimų datas—dieną, vietą ir pradžią.

Svarbu, kad gruodžio mėnesį visi nariai pilnai apsimokėtų visas savo duokles už 1938 metus.

**V. T. KVETKAUSKAS,
LRKSA Sekretorius**

DALLADIER GAVO SEIMO PASITIKĖJIMĄ

Paryžius.—Gruodžio 10-tą Prancūzijos seimas 315 balsų prieš 241 balsą pareiškė premiero Dalladiero vyriausybei pasitikėjimą.

Pastitikėjimas pareiškėtas po smarkių ginčų dėl vyriausybės politikos sąryšy su darbininkų streikais, dėl taikos sutarties su Vokietija ir t. p.

Dalladiero vyriausybę smarkiai kritikavo radikalai komunistai

**LIET. R. K. SUS-MO
IR DARBININKŲ
REIKALAI**

**METINIS 4 APSKRITIES
SUSIRINKIMAS**

Svarbus metinis 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks Naujuose Metuose, sausio 1, 1939, šv. Kazimiero parapijos svetainėj, Pittston, Pa.

Pradžia 2 val. po pietų.

Valdyba išduos viso meto veikimo apyskaitą.

Nauji sumanymai ir jų apsvaistymas.

Rinkimas naujos valdybos 1939 metams.

Taigi, visos kuopos teikites atsiųsti savo delegatus į šį svarbų metinį susirinkimą.

Pr. Jurevičius, pirm. J. Českys, raštln.

**PITTSBURHO APSKR.
SUVAŽIAVIMAS**

Bus gruodžio 18-tą, šv. Kazimiero parapijos salėj.

Visos prie apskrities priklausancios kuopos prašomos atsiųsti atstovus, nes yra daug svarbių reikalų.

Šis suvažiavimas yra metinis, bus renkama valdyba sekantiems metams. Tai raginamos visos kuopos nors sykį į metus dalyvaut apskrities suvažiavime.

Kuo daugiau iš kuopų suvažiuoja, tuo būna didesnis gyvumas ir didesnė akcija dėl visų gerovės ir dėl organizacijos.

Suvažiavimas prasidės 12:30 po pietų.

J. B. Tamkevičius, pirm. M. A. Adomaitis, raštln.

PADAUGĖJO BEDARBIŲ

Vilniaus "Aidas" rašo, kad pasibaigus vasaros darbams kaime ir mieste, Vilniuje padaugėjo bedarbių. Vien tik pereitą savaitę jų atsirado apie 500 žmonių, o iš viso dabar Vilniuje yra be darbo apie 7000 žmonių.

**PAN-AMERIKOS
KONFERENCIJA**

Lima, Peru. — Gruodžio 9-tą Peru valstybės prezidentas Oscar Benavides iškilmingai atidarė Pan-Amerikos konferenciją, kurioje dalyvauja 21 valstybės atstovai.

Jungtinųjų Valstybių delegacija vadovauja teuto sekretorius Cordell Hull ir buvęs Kansas gubernatorius, republikonų kandidatas Prezidento vieton Alfred M. Landon.

Konferencijos tikslai—komercinių, ekonominių santykių sustiprinimas, taip pat apsaugos reikalai.

Vokietijos, Italijos ir ispanų sukilėlių spauda iš anksto labai nepalankiai rašė apie šią Pan-amerikiečių konferenciją. Kad ji spauda darė išpėjimus, kad mažesnės valstybės būtų atsargios ir nepatektų po Jungtinių Valstybių kontrole.

Tuo tarpu Jungt. Valstybės jokios hegemonijos nesiekia, vien tik rūpinasi, kad neprisiruošė gintis Centralinės ir Pietinės Amerikų šalys gražią dieną nepajustų imperialistinių šalių, kaip Japonijos, Vokietijos ir Italijos smūgių, kaip jau yra atsikėję su Kinija, Etiopija ir kitomis.

**KINIEČIAI IŠŽUDE
6,000 JAPONŲ**

Shanghai.—Gruodžio 11-tą paskelbta, kad garsioji kiniečių 8-ji armija Shansi provincijoje išmūšus 6,000 japonų. Taip pat į kiniečių rankas pateko nemažas kiekis ginklų ir amunicijos.

Kiniečiai pradėjo vartoti naują kovų taktiką. Jie puola prieš iš pasalų ir kol tas spėja susigriebti padaro nemažų nuostolių. Kiniečių vadai sako, kad iš 50 tokių atakų tik viena buvo nesekminga.

Ir kitose provincijose kiniečiai pradeda tokią pat taktiką vartoti.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS GARSAS

Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA: Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

YEARLY SUBSCRIPTION RATES: United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.

"GARSAS" 73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

KLAIPĖDOS UOSTAS

Klaipėda, gulėdama prie Kuršių marių įtakos į jūrą, jau senovėje buvo žinoma. Lietuvių valdymo laikotarpyje čia buvo piliis. Vokiečių ordinas 1252 m. čia įkūrė stiprią pili, kurią jis ir vėlesniais laikais nepašalino iš rankų.

turės kreipti ypatingo dėmesio į tarptautinius uosto aptarnaujamus interesus ir ypatingai į interesus tų valstybių, kurioms Klaipėda yra natūralinė išeitis į jūrą.

Uosto Direkcijos Teisės ir Pareigos

Uosto Direkcijai yra pavesta Klaipėdos uosto administracija, eksploatacija, jo užlaikymas ir plėtimas. Jos specialinė pareiga taip pat yra prižiūrėti trafiką, tranzitą ir jo plėtojimą, apie kurį kalba Klaipėdos konvencijos III priedėlis.

Tarptautinis Susidomėjimas Klaipėdos Uostu

Klaipėdos kraštas kartu su Klaipėdos uostu 1923 m. sausio 15 d. buvo faktinai sujungtas su Lietuvos valstybe. Pagal Klaipėdos krašto konvenciją iš 1924 m. gegužės 8 d., kuri buvo sudaryta tarp Lietuvos respublikos ir signatarinių valstybių, užėmė svarbią vietą Klaipėdos uostas. Apie jį kalba 3 priedėlis prie Klaipėdos konvencijos.

Klaipėdos Uostui Nauja Gadynė

Per 2 mėn. po Klaipėdos konvencijos ratifikacijos (patvirtinimo) buvo sudaryta Uosto Direkcija, kuri tuojau pradėjo savo darbą. Uostas prieškariniais laikais buvo pirmoje eilėje miško medžiagos eksporto uostas, kuris toje padėtyje išliko beveik ligi pasaulinio karo.

Pirmasis metais Klaipėdos uostui didelę konkurenciją darė Liepojaus, Rygos ir dalinai Karaliaučiaus uostai. Vyriausybė tačiau stengėsi Klaipėdos vystymąsi paremti, duodama reikalingų kreditų uostui remontuoti ir naujiesiems darbams vykdyti, tikslu uostą pritaikinti naujoms sąlygoms.

- a) vieną narį Lietuvos vyriausybė, kuris atstovaus Lietuvos ekonominius interesus; b) vieną narį Klaipėdos Direkcijai, kuris atstovaus Klaipėdos krašto ūkiškus interesus; c) vieną narį Tautų Sąjungos konsultatīvės ir techniškos komisijos dėl susisiekimo ir tranzito pirmininkas.

MINISTRŲ KABINETŲ PERORGANIZAVUS

Dauguma Amerikos lietuvių laikraščiu yra nuomonės, kad pasikūtinis Lietuvos ministrų kabineto perorganizavimas vidaus ir užsienio politikos nepakeis. Vyriausybė ir toliau pasilieka vienos tautininkų partijos žmonių rankose.

"Nėra paslaptis, kad Lietuva, kaip ir daugelis kitų Europos valstybių, buvo priversta keisti užsienio politikos liniją. Tai padaryta darant į Lietuvą didelį spaudimą iš Vakarų ir Rytų pusių.

"Nėra paslaptis, kad Lietuva, kaip ir daugelis kitų Europos valstybių, buvo priversta keisti užsienio politikos liniją. Tai padaryta darant į Lietuvą didelį spaudimą iš Vakarų ir Rytų pusių.

"Nėra paslaptis, kad Lietuva, kaip ir daugelis kitų Europos valstybių, buvo priversta keisti užsienio politikos liniją. Tai padaryta darant į Lietuvą didelį spaudimą iš Vakarų ir Rytų pusių.

prailgintos krantinės, buvo pagerintos mašinos bei įrankiai, ir pravesta daug naujų geležinkelio bėgių. Naujų statybų tarpe pirmą vietą užėmė paskutiniaiis metais statomas ir dabar jau baigtas naujasis uosto baseinas. Senasis žiemos uostas ir naujasis uostas dabar yra sujungti į vieną baseiną su 882 metrų naujai pastatytų krantinų, Rytų krantinėje 1935 m. pastatyti dideli sandėliai su stipriais keliaimais kranais.

Klaipėdos Uosto Išlaidos ir Pajamos

Didelius darbus atlikus, Klaipėdos uostas dabar atitinka moderniems reikalavimams ir sugėba aptarnauti Lietuvos eksportą ir importą. Klaipėdos uostas, be to, turi pirmenybę prieš kitus Baltijos uostus ir Karaliaučių, nes jis žiemą neužšala.

Uosto užlaikymo, plėtimo ir tobulinimo darbai padarė Lietuvos vyriausybę žymių išlaidų. 1923-1936 metais yra išleista: paprastoms ir nepaprastoms išlaidoms 35,591,517 litu, o gauta pajamų tikrai 7,926,753 litu.

Reikia pažymėti, kad pagal Klaipėdos krašto konvencijos II priedėlio 4 straipsnį, prie uosto išlaidų proporcingai (atitinkamai) galėtų ir turėtų prisidėti ir Klaipėdos krašto autonominė valdžia, bet ligi šiol ji to nedarė. Visas išlaidas neša viena Lietuvos centro vyriausybė.

Apžvalga

Savaitraštis "Amerika" dėl perorganizuoto kabineto rašo:

"Nauja Lietuvos vyriausybė, atvirai pasisakysime, atrodo džiuginančiu reiškiniu. Itraukimas į jos sąstatą aukštos kultūros asmenų, kaip Balučio, Urbšio, Musteikio ir Gudauskio, gali atlikti lemiantį vaidmenį, kad Lietuvos vidaus politinės padėties stambūs įtempimai sukeliamose sąlygose. Naujo sąstato vyriausybė, jei tik turės laisvas rankas galės aiškiai pasukti valstybės vairą reikalingos tolerancijos kryptimi visų valstybei išimčių gyventojų susigrupavimų atžvilgiu."

JAUNIMO ORGANIZAVIMO REIKALAI

Savaitraštis "Amerika" spausdina Kunigo raštą, kuriame jis karštai ragina susidomėti jaunimui.

Autorius pirmiausia nurodo, kaip bedieviai komunistai auklėja sau vadus. Jie stengiasi priruoti idėjinius vadus atskiroms tautoms, vyrams, moterims ir jaunimui.

Priešes prieš savosios visuomenės, Kunigas tarp ko kito rašo:

"Katalikiškieji Amerikos laikraščiai seniai dejuoja, kad slįsta iš rankų jaunimas. Visi supranta, kad reikėtų jį organizuoti, Taryba ne rezolucijas priima. O kas daroma praktikoje? Nieko. Gražios rezolucijos taip vis ir lieka rezolucijomis. Neapsigaukinime! Iki nebus sudarytas jaunimo organizavimui nors trejetas jaunų, Amerikos jaunimo dvasiškai pažįstamų ir vien tik tam darbiui atsidavusių, ir todėl pakenčiamomis sąlygomis aprūpintų asmenų centras, tol apie rimtą, sėkmingą, ir patraukiančią jaunimo organizaciją negali būti nė kalbos.

"Viena ar kita parapija galės turėti ir turį daugiau ar mažiau dorą jaunimui, viena kita, kuri laiką pavaldingai veikiančią sodaliečių, vyčių, studentų ar šv. Vardo draugijų kuopelę, bet apie tų kelių kuopelių katalikišką veikimą, apie apšaltavimą pilna to žodžio prasme, apie įtaką į kitą jaunimą, apie laimėjimą iš rankų jau išsilydusio jaunimo nebus galima nė svajoti. Be abejonės, kiekvienam turėtų būti aišku, kad ir toks sudarytas centras nieko nenuveiks, jei su juo nurodymais nesiskaitys vietos kuopelių valdybos, ar parapijų vadai, jei nepatinkančius aplinkraščius nusivies ir išmatų dėžę pelėti. Kad šitie žodžiai nėra įsikraščiuvių smegenų perdėjimai, liudija visa vyčių organizacijos istorija Amerikoje, ta pat patvirtina Pavasarinių istorija Lietuvoje. Net ir tie visame katalikų pasaulyje taip labai išgarsę prancūzų "žostai" (Prancūzų katalikų jaunimo organizacija) nieko didesnio neišstengė padaryti, kol jų centro nepripažino beveik visi Prancūzijos vyskupai, kol jie nepriverstė kuopų vadovybes skaitytis su centro valdybos duodamais nurodymais. Tai pripažinus ir ėmus sąžiningai vykdyti, užvirė visoje organizacijoje gražiausias darbas, taip kad ji pradėjo laimėti kas mėnesį po 800 su viršumi naujų narių. Ir tie nariai dažniausiai ne pamaldieji jaunuoliai, o buvę komunistai, bedieviai, dar net nekirikštyti žmonės! Ir mums, Amerikos lietuviams, yra tik vienas sėkmingas savo jaunimui suorganizuoti kelias: duoti aukščiausią, kiekvieną doros jaunimą turintį jaunuolių galintį sužavėti idealą ir, sudarius jaunimo organizavimui centrą, griežtai skaitytis su jos duodamais nurodymais, nors jie vienam kitam parapijų veikėjui kartais ir ne labai tepatiktų. Jei mes katalikai dabar to nesuprasime, tai pats veiklusis jaunimas nūsęs pas tuos, kurie tai jau seniai suprato. O tų supratusiųjų tarpe pirmą vietą užima komunistai."

KARIUOMENĖS IR VYČIO KRYŽIAUS ŠVENTĖ

Kaunas.—Lapkričio 23 d. Lietuvos kariuomenės šventė 20 m. sukakti. Šventės išvakarėse, lapkričio 22 d. žuvusiųsias dėl Lietuvos nepriklausomybės kariams pagerbti Kauno įgulos bažnyčioje įvyko religinis koncertas. Koncertą atliko Kauno įgulos bažnyčios choras ir Valstybės Teatro orkestras diriguojant komp. J. Dambrauskui. Koncertas buvo transliuojamas per radiją. Kariuomenės šventės proga Kaunas iškėlė tautines vėliavas. Rytų už kritusius nepriklausomybę įvyko kovose karių įgulos bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos. Didelės iškilmės įvyko Karo muziejų, kur atidaryta Žuvusiųjų skyrius, o paskui buvo pagerbtas Ne žinomojo Kareivio kapas. Šventės proga pašventinti paminklai pirmojo kariuomenės vado gen. S. Žukausko ir Šaulių S-gos įkūrėjo V. Putvio-Putvinskio. Į Kauną buvo suvažiuavę apie 700 Vyčio Kryžiaus kavalierių, kurių paroda priėmė Valstybės Prezidentas. Karo muziejų įvyko iškilmingas aktas.

SLA CENTRO NAMAMS GALI INVESTUOT \$75,000.00

Tautininkų ir kairiųjų spaudoje varoma plati agitacija ir polemikos dėl SLA centro vietos. Tautininkai stovi už centro palikimą New Yorke, kairieji linkinti į Pensilvaniją, ypač į Pittsburgh'ą. SLA prezidentas adv. Bagočius "Tėvyneis" aiškina nariams, kad Pildomasis Komitetas turi galės centro namams skirti \$75,000. Jis tarp ko kito rašo:

"1. Pagal visų valstybių įstatymų, pinigų investuoti gali tikrai Pildomai Taryba ir už tai ji atsako. "2. Pagal įstatymų mes galime investuoti į savo Centro namus ne daugiau kaip 5 nuošimčius mūsų pripažinto turto esančio atpraudos fonde. Tokio pripažinto turto mes turime apie pusantro milijono dolerių. Tas reikiška, kad valdžia mums leistų investuoti į naują Centro namą ne daugiau kaip \$75,000."

MUSK, KAD MELYNES NIEKAD NEIŠBLUKTŲ

Toks Obalsis Paleistas Klaipėdoje

"Laiko" bendradarbis, aprašydamas išpūdius iš Klaipėdos, tokius dalykus pasakoja: —Lapkričio 14 d. vakare, kada Vienos kavinės lankytojų viena dalis jau posėdžiavo "Viktoriajoje" (toks restoranas) prie alaus, degtinės, arba prie kortų, o antroji namuose atrajojo vakariene, Šaulių gatvėje suskambejo komanda: —Achtung! Herr Fuerer kommt! Lietuviškai tas reiškia: —Dėmesio! Pons vadas ateina!

Ponas vadas buvo ne kas kitas, tik veterinorius d-ras Neumanas, o ėjo jisai į vadinamuosius šaulių namus, kur buvo susirinkę jo partijos patikėtiniai bei "tvarkos tarnybos" vyrai. Susirinko jie ruošti krašto seimelio rinkimams, numatytiems š. m. gruodžio mėnesį ir gauti tuo reikalu savo vado instrukcijų.

Ilgai kalbėjo d-ras Neumanas. Sako, kad visi veterinoriai esą labai plepiūs. Mums, tačiau, yra įdomiausia ta jo kalbos vieta, kur nusakomos pareigos vyrams, turintiems atlikti "tvarkos tarnybą" rinkimų metu.

—Jeigu pamatysite kur nieką, taip sutrinkite jam kaulus, kad mėlynės jam niekada neišbluktų!—liepiamai sakė ponas Neumanas.

Nesunku suprasti, kad šitokio pasirošimo aktyvaizdoje vargu begali būti kokia nors kalba ar viena rinkimų laisvė. Juo labiau negali būti kalbos apie laisvą piliečių valios pasireiškimą tokiuose rinkimuose, kur tvarką keičia prižiūrėti šitaip instruktojami vyrai.

MUSŲ TROSKIMAS

Šventojo Advento metu jaučiame troškimą pamatyti naujai užgimstantį Kūdikelį Jėzų ir didžiu ilgusiu ruošiamės Jį pasitikti. Advento liturgija teikia mums širdingojo lūkesčio, per kurį maldaujame, kad Kūdikelis Jėzus užgimtų ir ateitų pas mus. Pav., antrojo Advento sekmadienio gradualas pareiškia: "Iš Siono, Jo grožės meilungimo, Dievas ateis didžiam majestote."

Visi mišparų antifonai, kuriuose pranašai skelbia Jo atėjimą ir mūsų širdyse atsiskamba: "Štai, Viešpats ateina." Ir vėl: "Štai, Viešpats pasirodys." Kiltame antifone skamba: "Štai, Viešpats ateis Savo galybėje." Ir visur girdime raminantį Katalikų Bažnyčios balsą: "Štai, Viešpats ateis išgelbėti mus." Kiekvieną dieną, kai arčiau artinamės Žodžio Išikūnijimo šventės, tuo veiklesnis darosi tas mūsų troškimas.

Mes trečiąjį Advento sekmadienį meldžiamės Bažnyčios dvasioje: "Pajudink, Viešpatie, Savo galybę, ir ateik, ir išganyk mus." O mišparuose prižadama: "Jis ateis..." Gi Katalikų Bažnyčia, pasididžiudama Išikūnijančio Žodžio užgimimu, apreiškia mums: "Linksminkitės, nes Jis ateis, Jis, Kūrs yra mūsų Išgelbėtojas!" Per devynias dienas antifonose prieš Kalėdas skamba: "Veni, veni—ateik, ateik!" Ir kasdien dalinamės to lūkesčio mintimis: "O skubėk, ir neatidėliok!" Šventasis Povilas, be abejonės, įsikaitęs pranašų lūkesčio išpildymą, buvo priverstas šūkelti: "Linksminkitės, nes Dievo, mūsų Išgelbėtojo malonė ir gerumas jau pasireiškė."

DIEVO GARBEI—ŠIRDIES DŽIAUGSMUI

Veda KUN. P. M. JURAS, LRKSA Dvasios Vadas

ADVENTAS

Avento vardą nešioja keturių sekmadienių laikotarpis prieš Šventųjų Kalėdų šventę. Tie keturi sekmadieniai yra skirti pamintimui tų liūdnu keturių tūkstančių metų laukimo Išganymo atėjimo į šį pasaulį laikų ir kartu mūsų prisirengimui džiaugsmingai sutikti metinės Jėzaus Kristaus gimimo šventės iškilmes.

Advento pirmasis sekmadienis visada išpuola prieš arba po šv. Andriejaus dienos artimiausį sekmadienį. Dėl to, šiemet Adventas prasidėjo lapkričio 27 dieną. Bažnytinis kalendorius paskutiniu sekmadieniu prieš Adventą baigė bažnytinis senuosius metus ir pirmuoju Advento sekmadieniu pradėjo naujųjų bažnytinių metų eigą.

Baigiantis seniesiems metams ir prasidedant bažnytiniais naujiesiems metams, abiejuose sekmadieniuose Bažnyčia skaito Evangelijas apie pasaulio pabaigą ir Dievo teismą—taip, kad visiems savo vaikeliams padėtų rimtumą ir žemiškojo savo gyvenimo paskyrimą geriau pažinti ir taip, apsisvarsčiusiai, dorai gyventi, kad nė mirtis, nė Dievo teismas nė vienam nebūtų orapulties priežastimi, bet kad patarnautų amžinai kiekvieno laimei atsiekiti.

Trys pastarieji Advento sekmadieniai skelbia Šventojo Jono Krikštytojo, Kristaus pirmtako, pasiuntinybės darbus, dėl to Advento globėjų ir yra skaitomas šv. Jonas Krikštytojas, kuris žmonijai turėjo Jėzų Kristų, tikrąjį Dangaus pasiuntinį, Dievo Sūnų ir Mesiją parodyti, ir, taip sakant, oficialiai Dangaus Tėvo duotojo žmonijai per pranašus Apreiškimo liudytoja.

Advento metu, būtent, gruodžio 8 dieną, visada pripuola šv. P. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šventė, kaip Aušros Žvaigždės, dar Rojuje, Dangaus Tėvo nurodytos, žalčio—žmonijos neprietelias galvos traukiantojos, kurios garbei per Adventą ir Raročių šv. Mišios prieš aštuntą dieną yra laikomos.

Kun. A. T. (Samata)

Advento metu, būtent, gruodžio 8 dieną, visada pripuola šv. P. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šventė, kaip Aušros Žvaigždės, dar Rojuje, Dangaus Tėvo nurodytos, žalčio—žmonijos neprietelias galvos traukiantojos, kurios garbei per Adventą ir Raročių šv. Mišios prieš aštuntą dieną yra laikomos.

Kun. A. T. (Samata)

Advento liturgija teikia mums širdingojo lūkesčio, per kurį maldaujame, kad Kūdikelis Jėzus užgimtų ir ateitų pas mus. Pav., antrojo Advento sekmadienio gradualas pareiškia: "Iš Siono, Jo grožės meilungimo, Dievas ateis didžiam majestote."

Visi mišparų antifonai, kuriuose pranašai skelbia Jo atėjimą ir mūsų širdyse atsiskamba: "Štai, Viešpats ateina." Ir vėl: "Štai, Viešpats pasirodys." Kiltame antifone skamba: "Štai, Viešpats ateis Savo galybėje." Ir visur girdime raminantį Katalikų Bažnyčios balsą: "Štai, Viešpats ateis išgelbėti mus." Kiekvieną dieną, kai arčiau artinamės Žodžio Išikūnijimo šventės, tuo veiklesnis darosi tas mūsų troškimas.

Mes trečiąjį Advento sekmadienį meldžiamės Bažnyčios dvasioje: "Pajudink, Viešpatie, Savo galybę, ir ateik, ir išganyk mus." O mišparuose prižadama: "Jis ateis..." Gi Katalikų Bažnyčia, pasididžiudama Išikūnijančio Žodžio užgimimu, apreiškia mums: "Linksminkitės, nes Jis ateis, Jis, Kūrs yra mūsų Išgelbėtojas!"

Per devynias dienas antifonose prieš Kalėdas skamba: "Veni, veni—ateik, ateik!" Ir kasdien dalinamės to lūkesčio mintimis: "O skubėk, ir neatidėliok!" Šventasis Povilas, be abejonės, įsikaitęs pranašų lūkesčio išpildymą, buvo priverstas šūkelti: "Linksminkitės, nes Dievo, mūsų Išgelbėtojo malonė ir gerumas jau pasireiškė."

tas šūkelti: "Linksminkitės, nes Dievo, mūsų Išgelbėtojo malonė ir gerumas jau pasireiškė."

Tai yra visų pranašų lūkesčio įvykdinimas, visų mūsų širdies troškimo išpildymas. Kadangi, tikrovėje, Dievo ir mūsų Išgelbėtojo malonė ir meilė tikrai reiškiasi Jėzaus Kristaus užgimime. Kun. A. T. (Samata)

PAMOKA IS ARO

Viduramžių istorija pasakoja apie vieną turtingą ir galingą valdovą, kurs dėl daugelio savo nepasisekimų tapo labai nelaimingas.

Tas valdovas, išgirdęs apie vieną pūstelinką arba tyruolį, pagarsėjusį dideliu pamaldumu ir nepaprasta išmintimi, nusprendė pats surasti tyruolio būklę ir su juo pasimatyti, kad gaus tikslų patarimų laimingam gyvenimui.

Ką tyruose surado uolą, kurioje tyruolis gyvena, valdovas prakalbėjo pirmasis, atvirai tardamas:

"Šventasis žmogau, aš atėjau pas tave išmoksi, kaip tapti laimingu."

Senasis žilaplaukis tyruolis nieko neatsakė į valdovo neva atsiklausimą, bet valdovui davė ženklą, kad sekty paskui jį tuo keliu, kurs veda prie didelio granito, aukštai esančio nepasiekiamojo kalno viršūnėje, kur aras turėjo lidą sukūręs.

Tada išmintingasis tyruolis prašneko, klausdamas: "Valdove, dėl ko, aras sukūrė sau lidą, ten aukštai granito kalno viršūnėje?"

Valdovas atsakė: "Neabejojama, kad apsisaugoti nuo tyruolių."

Ir tyruolis tarė: "Ir pats imk pavyzdį iš to aro, valdove! Sukurk namus ten, aukštai, Danguje, ir turėsi ramybę ir patenkintimą čia, žemėje."

Tai kilni pamoka.

Gi tikrovėje, ši mūsų žemė nėra amžina. Šventasis Raštas neklaidingai apreiškia mums, kad mes čia neturime amžinųjų namų. Dėl to, laimingi yra tie, kurie šiame žemiškame gyvenime mato vien laikinojo gyvenimo vietą ir supranta, kad "per daugelį sielvartų mums reikia įeiti į Dievo Karalystę" (Apd. XIV, 21). Tuo tarpu, mes žengiamė per pasaulio sukurį ir verpetus, kurie mus panertų ir paskandintų; tačiau, mes tą viską nugaliame, ir atplaukiame į gražų pakrantį, nuo kur aukštybėje galime matyti Dangiskąją Jeruzalę, tikruosius mūsų namus.

Kai mes artinamės prie nušviestojo kalno viršūnės, girdime dangišką muziką "Naujosios Jeruzalės, kuri nužengia iš Dangaus nuo mūsų Dievo" Apr. III, 12).

Mes, kurie dar esame kefeiviai čia, žemėje, nuosirdžiai trokstame amžinybės šventadienių palaimintoje ramybėje. Kai dieną triūsiamės, maldaujame, kad Visagalis Tėvas mūsų širdyse užlaikytų atmintį tų amžinųjų namų, kurių viršūnė nurodo į Dievą. Kurs mus sutvėrė amžinajai laimei su Juomi amžinai gyventi Danguje, kurio sienos yra išganymas ir kurio vartai yra amžinoji ramybė ir palaiminimas.

Kun. A. T. (Samata)

UŽDRAUSTA PETRO RUSECKO KNYGA

Prieš porą savaitę pasirodėsi Kaune lenkų kalba Petro Rusecko knygutė apie Lietuvos žemės reformą. Lenkijos vidaus reikalų ministerio įsakymu uždrausta platinti Lenkijoje ir taip pat draudžiama turėti privačiuose knygynėliuose.

Vokietija sutiko pirkti iš Lietuvos keliasdešimt tūkstančių kiškių už 80,000 litu.

PRANEŠIMAS LRKSA KUOPŲ VALDYBOMS IR NARIAMS

(ŠIS PRANEŠIMAS YRA ISSIUNTINĖTAS VISOMS KUOPOMS)

Gruodžio mėnesį įvyksta svarbūs kuopų susirinkimai, kuriuose perrenkamos valdybos. Nuo išrinktų viršininkų priklauso kuopos gerovė, jos veikla ir pažanga. Dėlto į valdybas rinkime patyrusius, sumaningus, veiklius ir nuoširdžius narius.

Gruodžio mėnesį kuopų valdybos privalo padaryti finansines apyskaitas ir patikrinti narių stovį tarp kuopos ir Centro.

Kuopų valdyboms ir visiems nariams svarbu išsityti, kad nuo Naujų Metų, tai yra sausio 1 d., 1939 m., įeina galėnė cilė svarbių Susivienymo 51-jo Seimo priimtų nutarimų.

Svarbiausius iš jų čia paduodame:

NUTARIMAS NR. 1. Susiv. Seimas autorizuoja Pild. Komitetą pertvarkyti narių priėmimą Klasėje A, kad nariai Susiv. būtų priimami iki 55 metų, bet nedidesniam Apraudos skyriaus laipsny, kaip \$250.00 ir pašalpon iki \$6.00.

NUTARIMAS NR. 2. Susivienymo Seimas priima pašalpgavių pasiskyrime proviziją, kad narys, kur leidžia valstijos įstatymai laidotuviams galečių pasiskirti nedaugiau, kaip \$200.00, vietoje dabar esančio \$100.00. Jeigu narys laidotuviams nebūtų pasiskyręs, mirtų ir tokį narį nebūtų kam palaidoti, tai kad Susiv. turėtų teisės iš nario pomirtinės sunaudoti nedidesnę sumą, kaip \$200.00.

NUTARIMAS NR. 3. Seimas užgria Konstitucijos straipsnio 22-ro, paragrafo 1-mo pataisymą ta prasme, kad narys, kur leidžia įstatymai galės savo pašalpgaviais pasiskirti netik gimines, bet ir bile asmenį, labdarinę, mokslo, švietimo ir religijos instituciją.

NUTARIMAS NR. 9. Konstitucijos straipsnio 23-čiam esami paragrafai pertvarkyti taip:

1. Reguliariam kuopos susirinkime finansų sekretorius perskaito priruostą skolingų narių sąrašą.

2. Jeigu bile mėnesinės ar kitokios duoklės, bausmės ar asementai nariui uždėti, nebus sumokėti laiku, sertifikatas bus atsilikęs; bet bus duodama trijų (3) mėnesių malonės perijodas už kiekvieną mokėjimą po pirmojo, ir tuo laikotarpiu šis sertifikatas bus atsilikęs; jeigu mirtis ištikta malonės perijode, užvilkti mokesčiai būtu attraukti iš išmokamos pomirtinės. Jeigu narys ne užsimokėtų savo duoklių malonės perijodui užsibaigus, jis bus išbrauktas, jis ir jo pašalpgaviai pilnai ir galutinai nustos visų teisių, reikalavimų ir visų pinigų sumokėtų Susivienymui, išskiriant, kaip yra nurodyta Str. 20 paragrafų numeriais 10, 11, 12, 13 ir 14. Teisių grąžinimas pažymėta Str. 24 ir ten esamuose paragrafuose.

3. Jeigu narys lieka suspenduotas už nemokėjimą savo duoklių ir asementų už tris mėnesius nuo dienos, kuomet nario duoklės ir asementai turėjo būt sumokėti, tuomet sekantiems reguliariam mėnesiniam kuopos susirinkime sumokėjus pilnai savo duokles ir asementus vietiniam sekretoriui, jis vėl lieka gero stovio nariu.

4. Suspendavimas nario kuopoje bile už prasižengimą yra suspendavimu iš Susivienymo ir jis nustoja visų teisių, privilegijų ir beneficijų (naudos) teikiamų naryste, ir pranešimas apie suspendavimą jo pašalpgaviams nėra reikalingas.

5. Jeigu visa kuopa būtų suspenduota ir po suspendavimu per 3 mėnesius neprisiųs visų priklausomų mokesčių ir duoklių Centro Sekretoriui, bus išbraukta ir tuomet tai kuopai išduotas čarteris pasilieka be vertės. Tačiau jei taip atsitiktų per kalnę ar apsilėidimą kuopos valdybos, tuomet nariai patys gali siūsti savo mokeskis tiesiai į Centrą, kol išrinkta naują valdybą ir padarys kuopoje tvarką; bet tas turi būti atliktas ne vėliau 60 dienų laikotarpyje.

Senieji paragrafai 2, 5, 6 ir 7 visiškai išbraukti.

Visi aukščiau pažymėti 51-jo Seimo nutarimai atitinkamai sutvarkyti ir įtraukti Konstitucijon.

Kiti svarbūs 51-jo Seimo nutarimai, apimantys persikėlimą iš Jaunamečių skyriaus Klasės A į augusių skyrių klases ir gavimą 25 procentų kredito nuo sumokėtų pinigų, perreformatojį Jaunamečių Skyriaus Klasę B (20 Metų Mokėjimo), Jaunamečių Skyriaus naujos Klasės C (20 Metų Endowment Jaun. sertifikatas) ir Klasę D (Viso Gyvenimo Jaunamečių Certifikatas) jau yra galėje ir vykdomi.

Generalinis naujų narių vėjus baigiasi, bet naujų narių prirašinėjimas nesibaigs. Organizatoriai ir toliau gaus jiems nustatytą atlyginimą.

SUSIVIENYMO ISTORIJS REIKALU

Prumeratos plaukia pamažu. Ta svarbioji knyga neužilgo bus spausdinama ir kiekvienas prumeratorius ją gaus. Būt gerai, kad kiekvienas narys ir šiaip susipratęs lietuvis ją užsiprenu meruotų. Kuopos gali pasinaudoti nuolaidomis, jei prisilaikys šios tvarkos:

Kuopos, kurios surinks nemažiau 10 prumeratų gaus po 85 centus knyga; surinkę nemažiau 25 prumeratų, gaus po 75 centus. Kuopos valdybos, arba išrinkti organizatoriai (prumeratų rinkėjai) gali imt nuo prumeratorių po 1 dolerį (čia yra pačių kuopų "biznis"). Svarbu tik, kad su Centru atsiskaitytų nustatyta tvarka.

Pavieniai prumeratų rinkėjai arba agentai irgi pageidaujama. Jie gaus tas pačias sąlygas, kaip ir kuopos. Surinkęs nemažiau 10 prumeratų gaus 15 procentą, surinkęs nemažiau 25 prumeratų—gaus 25 procentą.

Susivienymo Centras pageidautja, kad šis laiškas būtų perskaitytas gruodžio mėnesio oficialiame susirinkime visų narių žiniai ir jų gerovei.

Kuopos valdybai ir visiems nariams linkiu linksmų šventų Kalėdų!

V. T. KVETKAUSKAS, LRKSA Sekretorius

A. A. KUNIGAS VINCAS MATULAITIS

READING, Pa.—A. a. kunigas Vincas Matulaitis, išveivijęs kunigų patriarkas ir visų kunigų mylimas senelis, mirė sekmadienį, gruodžio 11, 1938 m.

A. a. kun. V. Matulaitis vos spėjo parvažiuoti iš Lietuvos, kur jis buvo išvažiavęs pasisvečiuoti ir paskutinį kartą savo mylimąją tėvynę pamatyti, tuojau susirgo, iš kurios ligos ir nepaėjo.

A. a. kun. Matulaitis buvo Amerikos kunigų pirmtakūnas, pirmas šv. Pranciškaus parapijos, Minersville, Pa., klebonas, daug darbavosi ir kitose diecezijose, kur ir šandien jis aukštoj pagarbėj laikomas.

I Readingą a. a. kun. V. M. atvažiavo iš St. Clair lygiai metal atgal nuo jo mirimo dienos.

Visos pamaldos ir laidotuvių apeigos atlaikytos šv. Antano bažnyčioje, kur kun. Jeronimas Bagdonas paskirtas a. a. kun. Matulaitio ir parapijos administrato-

riumi. Kun. Karalius, šv. Jurgo parapijos klebonas, Shenandoah, Pa., sakė pamokslą, o kun. Kazimieras Kleivinskas, šv. Pranciškaus parapijos klebonas, Minersville, Pa., atlaikė aukštą, iškilmingas Mišias. Abu kunigai yra artimiausi a. a. kun. V. M. draugai. Juozas Pavėsis

NAZIAI CENZŪRUOJA PAMOKSLUS

Vienna.—Gruodžio 11-tą naziai pradėjo cenzūruoti katalikų kunigų pamokslus.

Slaptoji policija uždraudė kardinalo Initzer'io sekretoriui kun. J. Weibacker pasakyti pamokslą darbavosi ir kitose diecezijose, kur ir šandien jis aukštoj pagarbėj laikomas.

Pirmiausia policija atėjo kardinalo palociui ir pareikalavo pamokslu turinio. Kun. Weibacker atsakė turinį duoti.

Tuomet reguliari katedros pamokslininkas kun. Karl Door paskaitė pamokslą. Tuomet reguliari katedros pamokslininkas kun. Karl Door paskaitė pamokslą. Tuomet reguliari katedros pamokslininkas kun. Karl Door paskaitė pamokslą.

PREZID. ROOSEVELT SKELBIA KARĄ ŠNIPAMS

Washington.—Gruodžio 9-tą Prezidentas Roosevelt, kalbėdamas apie nacionalę apsaugą, prisiminė ir apie svetimų valstybių šnipus.

Tuo tikslu prezidentas ketina atsikreipti į Kongresą, kad paskirtų pinigų sudarymą slapto policijos, kuri sektų svetimų šalių šnipų veikimą. Prezidento išsireiškimu, New York teismas, nubaudęs kalėjimu keturis vokiečių šnipus, jų veikimą šioje šalyje nepanaikino.

Slaptos policijos organizacijos išimtinu uždaviniu bus paralyžuoti svetimų šalių šnipų veikimą.

Direktorija Draudžia Pardavinėti Turčią

Klaipėda, gruodžio 6.—Vokiečių sauvaliavimų pasekoje, pašlijus ekonominei būklei, Direktorija uždraudė Klaipėdos krašte bet kokius išpardavimus.

KRISTAUS NURODYTU KELIU

Įrankiai

Kiekvienam darbui atlikt reikalinga vienos ar kitos rūšies įrankis. Sakysime, norime parašyti draugui laišką, ar laikraščiu straipsnį, vartojame plunksną, ar pašelį. Norime duonos atsipiauti, vartojame peilį. Norime malkų pečiui pasikurt, vartojame piuklą—kirvį. Žodžiu tariant, nėra to darbo, ypač pas civiliizuotus žmones, kas būtų daroma be kokio nors įrankio. Net laukiniai žmonės nuo seniausių, neatmenamų laikų vartojo įvairiausių rūšies įrankius. Istorikai, kurie daro įvairiose vietose kasinėjimus, randa žemėj visokių įrankių, kuriais senovės žmonės atlikinėjo įvairius darbus. Iš tų įrankių tie istorikai-mokslininkai sprendžia apie tų laikų žmonių kultūros aukštumą.

Įrankių Gerumas

Ko geresni ir tobulesni yra įrankiai, to geriau ir lengviau yra atlikt vienos ar kitos rūšies darbas. Sakysime, su atšipusia, surūdijusia plunksna ir geras rašytojas neparrašys gražaus laiško. Su atšipusiu, surūdijusiu peiliu sunku būtų ir duonos atsipiauti. Su neaštriu piuklu, ar kirviu, vargas būtų pasigamint malkų. Su blogu įrankiu darbo gerai neatliks. Darbas be gero, tinkamo įrankio yra tik kankinimas, o ne darbas. Ūkininkas, jeigu išeitų su neaštriu, atšipusiu dalgiu šieno pjaut, dirbtų susilęps ir nieko nenupjautų. Darbas tik tada gerai sekasi, kada įrankiai yra geroje tvarkoje, aštrūs. Tą mes pastebėsime kiekvienoje darbo srityje, ar tai bus paprastas darbas, ar artistiškas—dailės darbas. Pavyzdin, su iš tvarkos išėjusiu pianu ir geriausiais muzikas-artistas nieko gero nepasiskambins. Su blogu smuiku ir geriausiais smuikininkas nieko nepagrieš. Muzika bus negraži, biauri.

Įrankius Reikia Tobulinti

Kad įrankiai būtų geri ir būt galima su jais atlikt vienas ar kitas darbas, reikia juos tobulinti ir laikyti visad geroje tvarkoje. Atrodytų juokinga, jei kas aimanuotų, kad jis turi badą kęst dėlto, kad jo peilis atšipęs ir negali duonos atsipiauti; arba turi šaltį kęst, kad piuklas ir kirvis neaštrūs; arba ūkininkas, išėjęs šieno pjaut, verkėtų ant kelmo sėdėdamas, kad jis negali šieno pjaut, nes jo dalgis neaštrus. Tokiame atsitikime mes kiekvienam patartume pasiaštrint savo peilį, piuklą, dalgį. Jeigu pianas, ar smuika gerai neskamba, tai juos sutvarkyti.

Dvasios Įrankis

Protas yra mūsų dvasios įrankis. Kuomet jis yra šviesus, gerai išaštrintas, tai mes galime daug dalykų atlikt. Su šviesiu, išaštrintu protu, mes galime gražiai, tvarkingai išreikšti mintis, pasakyti prakalbą apie organizaciją, išaiškinti jos principus, parašyti straipsnius. Su tamsiu, surūdijusiu, atbukusiu protu nieko negalime. Kuomet mūsų organizacijų susirinkimuosna, suvažiavimuosna, ar seimuosna atsilanko ir dalyvauja kokis šviesesnis žmogus, inteligentas, pareiškia savo mintis, tai, rodos, kad ir susirinkimas pasidaro linksmesnis, gyvesnis, turinngesnis. Mūsų susirinkimai visad būtų linksmi, gyvi, turinngi, jeigu mes patys stengtumės tapti šviesesniais, inteligentiškesniais žmonėmis. Tokiais galime tapti spiečiantis ir studijų ratelius ir miklinant, šviečiant, aštrinant savo protą. Tą darydami per vienus-kitus metus išmoktume tvarkingai vesti susirinkimus, išreikšti mintis, tada ir šviesesniems žmonėms inteligentams būtų malonu su mumis dalyvauti. Jei to nedarome, tai ir su geriausiais norais ir dvasiškai negalime nieko atlikt, neaveikt, nes dvasios įrankis protas

yra atšipęs, atbukęs. Su verkšlenimais, aimanavimais, kurių mūsų susirinkimuose tiek daug pasireiškia, nieko neatliksime. Vienintelė išeitis iš tos padėties, tai miklinimas ir švietimas proto.

Ar Mes Jau Perseni?

Ne vienas gal, ypač iš senesniųjų Susivienymo narių, pasakys: "Ką aš čia senas žmogus beismoksiu, tad kam man dar čia kokie studijų rateliai reikalingi? Tegu jaunimas studijuoja, o mano gyvenimui jau pakaks". Tame neabejotinai ir yra visa priežastis, kad mūsų organizacijos nebedaro jokio progreso narių skaičiaus augime, kad daugelis iš mūsų įsivaizdiname, kad mes jau perseni ir jau nebegalime nieko gero, naudingo beneveikt. Kol gyvybė žmogaus kūne egzistuoja, tol nėra pervėlu siekt aukščiau prie tobulumo. Jeigu mes manome, kad mes jau pasiekėme aukščiausio tobulumo laipsnio ir kad mums nėra reikalo siekt aukščiau, tai mes smarkiai klystame. Gyvendami tokia klaidinga, neišmintinga minčia, mes niekad nepatrauksim prie savo organizacijų jaunimo nei profesionalų—inteligentų. Tas atradytų, kad mes jau esame pasirengę mirti ir tik laukiame, kada Dievas pašauks pas save. Tad kas gi norėtų dalyvauti tokioje organizacijoje, kurios nariai laukia mirties?

Apaštalai

Pirmieji apaštalai, kuriuos Kristus pakvietė apaštalauti, steigdamas savo Bažnyčią, nebuvo kokie vaikai, bet jau suaugę, pradžilę vyrai. Be to, jie nebuvo kokie mokslininkai, bet paprastai bemoksliai žvejai. Kristus, pakvietęs tuos vyrus apaštalauti, kaip Dievas, galėjo jiems įkvėpti šv. Dvasią ir pasakyti: "Eikite ir apskykite žmonėms mano mokslą". Jis to vienok nedarė. Jis juos vedžiojosi per tris metus, sakė jiems pamokslus visokiais pavyzdžiais palyginimais, kad Apaštalai galėtų lengviau Jo mintis suprast. Per tris metus galima daug ko išmokyti. Bet jeigu Apaštalai būtų atsisakę klausyti ir išsikabinę, kad jie jau perseni ką nors išmokyti, tai mes šiandien neturėtume Katalikų Bažnyčios, neturėtume dvasią gaivinančio tikėjimo mokslo. Kristus ir šiandien per savo atstovą popiežių ir vysk. pus kviečia prie apaštalavimo darbo ir kviečia ne kokius ten vaikus, bet suaugusius, pilnam prote esančius vyrus. Bet kaip mes apaštalaušime, jeigu mes nieko, arba mažai ką apie Kristų ir Jo mokslą nežinome? Popiežius ir vyskupai pataria katalikams susispiesti ir studijų ratelius ir su Kristaus mokslo principais susipažinti. Jeigu mes paklausysime Kristaus balso ir stossime ir apaštalavimo darbą, mes galime pelnyt sau garbinę pagarbą ir šlovę. Jeigu neklusysime, tai galime būti atmetti, kaip nepaklusnūs tarnai. Tad, katalikai, pagalvokime!

S. Bugnaitis

INŽINIERIŲ, MECHANIKŲ IR MEISTERIŲ DĖMESIUI

"Amerikos Lietuvių Akcinė B-vė Kaune samdo lietuviuos kompetentingus inžinierius, mechanikus ir meisterius, galinčius savystoviai vesti dirbtuvių skyrius, prižiūrėti dirbančius ir duoti jiems nurodymų, gaminant automobiliių dalis arba juos remontuojant.

Siūlymus su trumpu gyvenimo aprašymu ir dirbtuvių vadovybi atsiliepiamais, nurodant pageidaujamą atlyginimą ir apgyvenamą laiką, siūsti šiuo adresu: Amerikos Lietuvių Akc. B-vė, Kaunas, Lithuania, Europe. Pageidautini norintieji dirbti ilgesnį arba visą laiką."

SVEIKATOS KELIU

Rašo ANTANAS G. RAKAUSKAS, B. M., M. D. LRKSA Vyriausiasis Doktoras Kvetėjas 2415 W. Marquette Road, Chicago, Illinois

NAVIKAI ARBA TŪMORAI

Tūmorai yra naujų kūno audmenų augas bei užaugęs gabalas. Jo augimas yra nepriklausomas nuo jį apsupančių dalių ir to augimo dėliai kūnas ne tik neturi jokios naudos, bet dažnai yra žalingas pačiam kūnui.

Tūmorai yra kūno audmenų vieneta. Ji gali būt nepavojinga arba, priešingai, mirtinga. Pastarame atsitikime tenka konstatuoti vėžio ligą.

Navikas ar tūmoras gali susidėti iš bile kurio kūne esančio audmens arba iš dviejų ar daugiau jo rūšių. Jų kilmė todėl gali būt iš raumenų, riebalų, kaulo, jungiančių audmenų, kraujų indų, nervų audmenų, odos, gleivinės plėvės ir kai kurių kūno organų, kaip tai kepenų ir kitų liaukų. Taipgi yra tūmorų, kurie yra pūslės pavidalo (cysts). Jų išlaukinę pusę sudaro plėvė, o viduje randasi įvairaus dažo ir tirščio skysčiai.

Šių įvairios rūšies navikų augimo priežasčių išaiškinimui yra daug teorijų.

Čia įeina paveldėjimas, asmenys palinkimas, audmenų erzinimas bei užgauliojimas, vystymosi nedeckliai ir daugelis kitų. Kai kurie iš jų yra paremti tikrove, gauta prižiūrint tūkstančius ligonių ir laboratorijų tyrimais.

Tūmorai, kaip aukščiau buvau prisiminęs, yra padalinama į dvi dideles grupes, būtent, nepavojingus (tuos, kurie nėra vėžio liga, bet tuo pačiu sykiu yra kenksmingi ir žaloja sveikatą) ir pavojingus (tuos, kurie yra tikra žodžio prasme vėžio liga, kuri be jokio pasigailejimo kerta žmogaus gyvybę). Kiekviena iš šių dviejų grupių turi tolimesnius padalinimus.

Nepavojingi navikai yra tie, kurie pasilieka tuose pačiuose augimo rubežuose—neauga ir aplinkinius kūno audmenis ir nesiplečia kraujo ir limfinių indų keliais po įvairias kūno dalis. Šie navikai kenkia žmogui tiek, kiek jų augimas žmogaus kūne trukdo svarbiems organams atlikti savo funkcijas, be to, navikas atima iš kūno svarbias maisto daleles, kad užtikrinti ne kūnui, bet sau augimą ir būvį. Taip skriaudžiant kūną per ilgą laiką, aišku, žymiai yra nusilpinama jo sveikata ir tuomet skaitlingos ligų gaujos lengvai prie jo kabinasi. Kai kurie iš šių tūmorų sudaro kartais labai rimto pavojaus žmogaus gyvybei. Mat, prie tokiu aplinkybių gali įvykti ūmus kraujaplūdis, gangrena, arba tūmorų keitimosi į pavojingą tūmorų grupę—vėžį. Iš šio atžvilcio yra svarbu kiekvienam turėti periodinę daktaro egzaminaciją.

(Bus daugiau)

AMERIKIEČIŲ ĮSTEIGTAI GIMNAZIJAI PENKIOLIKA METŲ

Neseniai viena Kauno gimnazijų, amerikiečių lietuvių seserų kazimieriečių įsteigta ir šiandien jų vadovaujama, minėjo salvas penkiolikos metų sukaktį.

Kauno šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos Mergaičių gimnazija įsteigta 1923 m. liepos 18 d. Iš karto buvo tik pirmoji klasė. 1925 m. Švietimo Ministerija leido progimnazijai išaugti į pilną gimnaziją. Kartu buvo įsteigta sustiprintas ir kalbų dėstyklas. Be to, aukštesnėse klasėse įvestos namų ruošos pamokos. 1928—29 m. jau veikė aštuonios klasės ir išleista pirmoji laida. 1931 m., be aštuonių pagrindinių klasių, įvesta pirmoji paralelė klasė. Vėliau, mokinių skaičiui didėjant, atidarytos ir kitos paralelės klasės. Gimnazija kasmet augo, kartu rūpinosi turėti juo tinkamesnius pedagogus.

Iki šiol gimnazija baigė 245 auklėtines. Siemet gimnazija, švesdamas savo penkiolikos metų sukaktį, išleido ir dešimtąją laidą, kurią baigė 26 mokinės. Ši sukaktis ir pats aktas buvo iškilmingai paminėti su kalbomis, sveikinimais ir menine dalimi, pačių auklėtinių atliktą. Be to, buvo suruosta rankdarbių, piešimų, gamtos ir namų ruošos parodos. Gimnazija turi puikiuos gamtos, fizikos kabinetus.

Plačiai veikia kūno kultūros kuopelė, net kelios mergaitės, kaip pasižymėjusios sporte, pakviestos ir Lietuvos moterų krepšinio rinktinę. Kūno kultūros kuopelė turi 74 nares ir sudaro dvi krepšinio ir tris tinklinio komandas. Be šios kuopelės, veikia Marijos dukterų sodalijos, eucharistininkių kuopelės ir lietuvių bei prancūzų kalbos būreliai.

Ne kartą auklėtinės yra pasirodžiusios per radiją su įvairia programa. Turi stiprų, gražų chorą. Leidžia laikraščilį "Lelijų žiedai". Dažnai surengia koncertus, vaidinimus, kuriuose viską atlieka tik auklėtinės; ir scenų.

nos veikalai pačių mokinių parašyti.

Be minėtų kuopelių yra ir gamtininkių kuopelė, kurios tikslas globoti ir tirti Lietuvos gamtą.

Kiek blogiau yra su gimnazijos patalpomis; "Saulės" rūmų patalpos jau ankštos. Kiek girdėti seserys Kazimierietės ruošiasi pradėti statyti šiai gimnazijai atskirus rūmus. Gimnazijos direktorė yra gabi pedagogė sesuo M. Bernarda. Be seselių mokytojauja ir kelios pasaulietės mokytojos. Daugumas seselių mokytojų amerikietės lietuvaitės.

Savo sukakčiai paminėti, gimnazija išleido gražų, iliustruotą leidinį—metraštį, vaizduojantį šv. Kazimiero gimnazijos penkiolikos metų veiklą. Šiek tiek duota žinių ir iš kuopelių veiklos. P. S.

LENKIJOS MINISTRO PAREISKIMAS SPAUDAI

Kaunas, gruodžio 6.—Šiomis dienomis Lenkijos ministras Lietuvai p. Charwatas spaudai pareiškė, kad Lenkijos vyriausybė nori su Lietuva pasirašyti abi šalis patenkinantį prekybinį sutarimą. Leidimas Vilniuje organizuoti Liet. Mokslo Draugijai esąs Lenkijoje susidarancios atmosferos simbolis.

MIRĖ REŽISORIS KONST. GLINSKIS

Kaunas.—Gruodžio 3 d. mirė žinomas dramos režisierius Konstantinas Glinskis. Jis jau prieš Didįjį Karą vaidino lietuvių teatro roletuose, o nepriklausomoje Lietuvoje buvo vienas iš Valstybės Teatro dramos kūrėjų.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI NUO MOKINIO IKI VYČIO KRYŽIAUS KAVALERIAUS

EDWARDSVILLE, Pa. — 1 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 2-ą val. po pietų pabažnytinėje svetainėje.

FOREST CITY, Pa. — 5-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po sumai šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa. — 17 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po pamaldų parapijos salėje.

LEWISTON, Me. — 26-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 2 val. po pietų šv. Baltramiejaus drjos salėje. Visi nariai malonėkit susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 1 val. po pietų Mokalio salėje.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną parapijos salėje. Pradžią 1 val. po pietų.

EYNON, Pa. — 42-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po sumos parapijos salėje.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 2 val. po pietų.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 2 val. po pietų pas Aleką Natautį.

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 2 val. po pietų Kazio Mikulionio name, 136 Penn Ave., Exeter, Pa.

DURYEA, Pa. — 61-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po sumos, bažnytinėje salėje.

YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 1 val. po pietų Lietuvių parapijos svetainėje (Sheley St.).

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimas įvyksta 3-čią nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, pas kuopos rastišką, 220 S. Main St., Ashley, Pa.

WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po sumos bažnytinėje salėje.

SWOYERSVILLE, Pa. — 77 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 2 val. po pietų, parapijos vietoje.

NEW YORK, N. Y. — 106 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną Aušros Vartų parapijos salėje po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną pabažnytinėje salėje, tuoj po pamaldų.

BURLINGTON, N. J. — 120 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną bažnytinėje salėje, tuoj po sumai. Kvietiami visi nariai atsilankyti.

COALDALE, Pa. — 126-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną.

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po misijų parapijos vietoje.

E. VANDERGRIFT, Pa. — 133 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną parapijos vietoje ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa. — 153 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18-ą 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Mažeiką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 1 val. po pietų, Lietuvių klubo rūmuose, 1111 Meadow Ave.

INDIANA HARBOR, Ind. — 176 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po sumos, bažnytinėje salėje 3901 Fir St.

PITTSBURG, Pa. — 183-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną parapijos vietoje, tuoj po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną parapijos vietoje tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 12:30 val. po pietų Pr. Lamsargio svetainėje, 15 Chestnut St. Visi nariai teikisites sueti.

CHICAGO Heights, Ill. — 202 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 1 val. po pietų šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Pa. — 212-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną parapijos svetainėje tuoj po pamaldų. Visi nariai dalyvausk.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną po Nr. 555 Orchard St. Suaugę ir jaunamečiai kvietiami dalyvauti. Pradžią 1 val. po pietų.

WYOMING, Pa. — 244-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 3-čią val. po pietų, pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SCHENECTADY, N. Y. — 245 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po sumos šv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

SIMPSON, Pa. — 271-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 3 val. po pietų, Igno Stungio salėje.

BLISSVILLE, L. I., N. Y. — 277 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po sumos Atsiminimo Viešpaties parapijos svetainėje, 64—25 Perry Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

PORT CARBON, Pa. — 282 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną Simano Stokšino namuose, 2 val. po pietų.

KORN KREST, Pa. — 292 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną 47 High St. Visi nariai dalyvauskite ir naujų atsivekite.

SCRANTON, Pa. — 300 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną tuoj po sumos pabažnytiniam kambary.

DANBURY, Conn. — 304 kuopos susirinkimas bus gruodžio 18 dieną

BLIUCHERIO ŽLUGIMO KALTININKĖ — JO ŽMONA, KAZOKO DUKRELE

"Daily Mail" spausdina platų savo korespondento pranešimą apie maršalo Bliucherio suėmimo aplinkybes. Pasak laikraščio, raudonųjų maršalą išdavusi jo paties žmona. Kaip žinoma, Bliucheris, kaip ir daugelis S. S. S. R. vyrų, yra kelis syk vedęs ir kelis syk išsikyręs. Pakeltas į Tol. Rytų armijos vadus, jisai įsimylėjo ir vedė gražią, bet visiškai paprastą, net skaityti nemokančią kazoką dukterį. Ilgainiui savo žmona jis ėmė bodėtis, nes išsiūrėjo savo mašininkę, kuri jam atrodė kur kas pranašesnė už jo žmoną. Tada su kazoko dukrele jis išsikyrė ir vedė savo mašininkę. Pamestoji žmona nusprendė atkeršyti. Jina buvo ši tą sužiurosi apie maršalo planus nuversti Stalįn, ir nuvykusi į Maskvą, jinai apie tai painformavo GPU. Kadangi i tą sąmokslą buvo įveltas ir karų vicekomisaras Fedko, tai jis buvo suimtas ir tardomas viską išsiplepėjo. Tada Stalinas išakė maršalą Bliucherį atšaukti į Maskvą, o vyr. Raudonosios armijos komisarą Mechlį pasiuntė į Tolimuosius Rytus ištiirti padėties. Bliucherio naujoji žmona nujautė, kad jos vyras atšaukimas kažkuo negeru kvepia ir patarė jam į Maskvą nevykti. bet maršalas nepaklausė ir atsi-dūrė Lubiankoje, kur dabar jo laukia teismas. (XX)

V KLASĖS GIMNAZISTAS NUŠOVĖ VI SKYRIAUS MOKINĮ

Alytus.—Ulonų pulko puskarininkų vaikai: V klasės mokinys Gedrimas ir VI skyriaus Miliukštis iš kaž kur gavo pinigų ir Miliukštis savo iniciatyva prikalbino kitą, žinoma už jo pinigų, nupirkti du montekristus. Išsigiję ginklus, lapkričio mėn. 13 d. Miliukštis su Gedrimu nuvyko į mišką pašaudyti. Jiems besaudant Gedrimo montekristas užspringo, tai Miliukštis priėjęs iš priekio ryžosi nustatyti priežastį. Matomai vienas tikrino, o o antras spiruoklę spaudė. Montekristas iššovė ir kulipka Miliukščiui pataikė į krūtinę, kuris vietoje krito.

ISVYKO DERYBOMS KAUNAS, GRUODŽIO 6.

—Šiomis dienomis Eltos direktorius p. Dailydė išvyko į Varšuvą tartis spaudos reikalais, o eksperto bendrovės Maisto pirmininkas direktorius Tallat-Kepša išvyko į Maskvą ekonominių derybų.

(Savanorio Kūrėjo Jono Krušinsko Atsiminimai)

(Pabaiga)

Tolimesni būrininko Krušinsko karo nuotykių:

Mūsų užvara buvo Milgdžiuse. Priešas ją turėjo Kravinciuose. Mes žvalgydavome naktimis. Priešas retai matydavome. Vieną kartą pastebėjome, kad netoli arė ūkininkas. Dirba sau, kaip paprastai. Bet už arklio pamaciau du ar tris žmones. Varė vagą kaip tik lygiagreta mūsų pozicijai. Supratau, kad tai bolševikų žvalgai. Paleidau apka. Iš tiesų. Arklys pasileido sau, ūkininkas kita kryptimi, o žvalgai vėl nulėkė savo pusėn. Nuo to laiko tokios rūšies žvalgų jau netekdavo pastebėti. Matyt, nebedrįsdavo.

Žygiavome Daugpilio link. Prie Rautenzės dvaro susisūdymas truko 20 minučių. Pasi-girdo komanda atakom. Su atkištais durtuvais šokom. Pirmas ipuoliau į dvarą. Ant tako radau gulintį nukautą bolševiką. Prie jo buvo laiškas, lietuviškai rašytas. Iš visko nusprendėm, kad jis suvalkietis. Svetimiems nuėjęs tarnauti rado mirtį.

Leidžiantis nuo kalnelio, susitikau į mus atjojętį bolševiką. Sulaukėm. Pasirodo, kad ordonansas su dokumentais jojo į pulko štabą. O pati štabo būstinė jau mūsų užimta ir palikta užpakalyje. Vejamės toliau bolševikus, kad šie nespėja atsikrauti. Bėga ir bėga. Tiesiai laukias. Netrukus sulaukėm dar vieną raitininką ant labai gražaus žirgo. Pamatęs mus, krito nuo jo, šoko bėgti į laukus. Pasirodo, buvo bolševikų pulko štabo viršininkas.

Veiksmai vienu metu fronte nurimo. Tada viliodavome bolševikus. Pasiatydavo dažnai sugautų juo kareivių. Pagautųjų tuoj stipriai pavalgydindavome, duodavome tabako, dar balto duonos, ir paleisdavome atgal. Ši priemonė buvo labai gera. Nedrausmingi prieš kareivius perbėgdavo pas mus vien dėl mūsų gero maisto.

Kartą anksti rytą išėjau tikrinti sargybas. Pamačiau iš priekio pusės 3 vyrus su žirgais. Juos vedė civilis žmogus. Ėjo šalia arklių. Kareiviai norėjo šauti — sudraudžiau. Palaukėm kol prisirtino. Tada surikau pakelt rankas ir mest ginklus. Vienas bolševikų baisiausiai įnirtu metu šautuvą į žemę, rusiškai sukeitė ir šaukė: — Nusi-bodo kareikė ir šaukė: — Nusi-reikalinga toji Lietuva.—Tuoj atidavė ginklus, peilį, kompasą. Civilis pilietis buvo iš gretimo kaimo. Bolševikai grasino jį nušauti, jei nenuves pas lietuvius.

Rugpjūčio pabaigoje vėl pradėjome pulti Daugpilio link. Visas II batalionas atvyko į Alt-grunwald'ą dvarą. Vykdydamas įsakymą išstačiau žvalgus ant kelio Daugpilio link. Netrukus žvalgai grįžo su 4 raitais bolševikais belaisviais. Jie pasakė, kad jų dvi baterijos atsiskyrė ir klaidžioja miške. Nutarta tuoj padaryti ekspediciją. Lt. Gvil-dys, būrininkas Krušinskas ir II būrys su 1 kulkosvaidžiu išvyko pirmyn. Baterijos turėjo važiuoti Daugpilio link. Būrys užėmė prie vieškelio senus rusų apka-sus. Čia nedideliam būriui teko savotiškas, atkaklus susirėmimas, kuriame durtuvus suveidino didžiausią reikšmę.

Krušinsko žodžiai: Pamatėm keliu atžygiuojant bolševikus. Ėjo dideliu skaičiumi, apie batalioną, atskiromis voromis. Nutarėm prisileisti kiek galima arčiau. Tuo pačiu parašiau raštelį kuopos vadui, kur nurodžiau visas aplinkybes. Prisiartinus priešui iki 300 metrų, atidenėme ugnį. Priešas tuojau paleido į darbą tris kulkosvaidžius. Mes, kad nesuprastų mažo skaičiaus, šaudėme salvėmis. Tačiau, matyt, priešas suprato, kad mūsų skaičius menkutis. Tuoj metėsi

LIET. R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE NAUJŲ NARIŲ VAJUS

GENERALINIS VAJUS EIS IKI GRUODŽIO 15, 1938 METŲ NARYSTĖS CERTIFIKATAI

AUGUSIŲ SKYRIUS

KLASĖ A—Endowment at Age 85 yra mokama iki 85 metų. Narys sulaukęs to amžiaus savo pomirtinę pats atsiims arba bus išmokėta nario pašalpgaviams.

KLASĖ B—20 Year Payment Life. Šis sertifikatas yra išmokamas per 20 metų. Reiškia, narys mokėjęs per 20 metų nustoja mokėjęs ir jam mirus jo pašalpgaviams Susi-vienymas išmokės tokią sumą ant kiek narys bus apsidraudęs.

KLASĖ C—20 Year Endowment. Nariui mokėjus per 20 metų, jei būna gyvas, apdraudus suma išmokama jam pačiam, o jei mirty anksčiau, tai jo pašalpgaviams.

KLASĖ D—Endowment at Age 60. Nariui sulaukus 60 metų, išmokama jam pačiam arba pašalpgaviams. Šioje klasėje nariai gali įsirašyti nesenesni kai 40 metų.

Apdraudus sertifikato didumas nuo \$150.00 iki \$2,000.00. Mėnesinės mokes-tys telpiančios mokesčių lentelėse yra pilnos, tai yra, ten įskaityta ir Lėšų Fondo mokes-tys. Dabartiniai Susi vienymo narystės certi-fikatai yra su rezervais. Po trijų metų mo-kėjimo, turi vertę ir apsaugoja nario sumo-kėjus pinigų. Pavyzdin, narys būdamas 20 metų amžiaus, įsirašo Susi vienymam 20 metų Endowment, t. y. Sertifikatas išmoka-mas pačiam nariui 20 metų mokėjus. Daleis-kime, narys per tris metus moka kas mėnuo reguliariai savo duokles, bet štai kas tokio atsitiko, kad daugiau mokėti neišgali. Tuo-met vistiek jo sumokėti pinigai nežina, nes yra leista pasirinkti du būdus: a) išmokėtas sertifikatas ir b) prailgintas terminas, t. y. mėnesinių mokesčių narys nemoka, bet esti geram stovyje ir skaitomas prie apdraudus pilnateisui nariu. Tad jeigu Klasės C—20 metų Endowment—už \$1,000.00 Sertifikatą narys mokėjęs per 5 metus sustoja mokėjęs ir pasirenka Išmokėtą Sertifikatą—Paid up Insurance, tad jo sertifikatas yra vertas \$256.00. Reiškia, jis daugiau nemoka ir po 20 metų, jeigu bus gyvas, jam pačiam bus

išmokėta \$256.00; jeigu mirty, tai jo pašalpgaviui. Prailgintas Terminas—Extended Insurance—jis bus pilnai apdraustas per penkioliką metų be jokio mokėjimo mėnesi-nių duoklių. Jeigu tame perijode narys mirty, tai bus išmokėta tokia suma, kokia bus pažymėta certifikate. Jeigu jis bus gyvas, tai pasibaigus 15 metų, t. y. tuo laiku, kuomet pasibaigia certifikato terminas, nariui bus išmokėta cash \$122.00 ir tuom tarp nario ir Susi vienymo sutartis bus pabaigta.

Kas parašyta apie Klasės C certifikatą, tas tinka ir kitų klasių certifikatams. Kiekvienas iš jų po trijų metų mokėjimo turi savo vertę ir apsaugoja narį nuo spendavimo ir praradimo įmokėtų pinigų.

Įsirašęs naująs narys bile kurion Apdraudus skyriaus klasėn, lieka pilnateisui nariu praėjus 30 dienų nuo jo aplikacijos užrekor-davimo Centre. Pašalpos skyriuje—po šešių mėnesių.

JAUNAMEČIŲ SKYRIUS

KLASĖ A
Susi vienymam nariais gali būt įrašomi: Jaunamečių Skyriuje, Klasėje A, nuo 1 mėnesio iki 15 metų; metinė mokeskis \$2.20. Sulaukę 16 metų turi persikelti augusių skyriun. Persikelianti augusių skyriun gauna 25 procentus iš sumokėtų pinigų apdraudus skyriun. Pomirtinė nuo \$48.00 iki \$250.00.

KLASĖ B
Klasėje B mokesstys sulig metų. Mokamą kas mėnuo. Pomirtinės \$250.00, \$500.00 ir \$1,000.00 (Žiūrėk mokesčių lentelių). Po 20 metų sertifikatas tampa išmokėtas.

PASALPOS SKYRIUS
Nariai gali kartu įstoti ir pašalpos skyriun. Už \$3.00 savaitinę pašalpą mokama 25c. į mėnesį; už \$6.00—50c.; už \$9.00—75c., už \$12.00—\$1.00.

Įsirašanti nariai kartu ir pašalpon, Lėšų Fondan moka per mėnesį penkis centus ekstra.

SUSIVIENYMO REIKŠMĖ IR NAUDINGUMAS

Kiekvieną metų Susi vienymas sušelpia apie šešis tūkstančius savo narių. Vieni iš jų suserga natūralėm ligom, kitus ištinka į-vairios sužeidimų nelaimės. Susi vienymas nešdamas materialę pagelbą ligų ir sužeidi-mų užkluptiems nariams mažina vargą, rū-pestį ir susikrūtinimą ne tik jų pačių, bet ir jų šeimynų. Per metus Susi vienymas išmoka apie 250 pomirtinių nuo 150 iki 2,000 dolerių. Tiek, mat, mūsų brolių ir seselių kiekvieną metų mirtis išskiria iš gyvųjų tarpo. Susi vienymymas mažina apnašėjusių šei-

myny materialį skurdą, suramina našles ir našlaičius netekusius vyro arba tėvo duon-davio.

Bendrai, kiekvieną mėnesį Susi vienymas išmoka per \$20,000 savo narių šelpimui ligo-se ir sužeidimuose, taip pat mirusių narių pašalpgaviams, išmokant jiems paskirtas pomirtines.

Per savo 51 metų gyvavimo laikotarpi Susi vienymas išmokėjo virš dviejų milijonų dolerių savo narių ir pašalpgavių naudai.

LAIKE VAJAUS ĮSTOJIMO MOKESTIES NĖRA

VAJAUS DOVANOS

Už Jaunamečius—Klasė B

Balsų	Nuošimtis
\$1,000.00 apdraudus	12 \$2.00
500.00 "	10 1.00
250.00 "	10 .50
Klasėje A—bile metų	10 .25

Vajaus vyriausiu obalsiu yra: Kiekvienas Susi vienymo narys privalo prirašyti naują narį.

Prie kiekvienos Susi vienymo kuopos reikia būtina pasistengti sukurti jaunamečių (vaikų) skyrių. Tokiems vaikų skyriams vadovauja augusieji, bet jų mėnesiniai susirinkimai laikomi atskirai ir jie pratinami prie organizacijos reikalų pažinimo. Kur sąlygos leidžia, iš jaunamečių skyriaus sukurti skautų skyrių.

Susi vienymo organizacijos reikalais kreipkitės:

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE
(Lithuanian R. C. Alliance of America)
73 E. SOUTH STREET (P. O. Box 32), WILKES-BARRE, PA.

"DIDYSIS SAPNININKAS"
Zymiai Patbulinta II-ji Laida, 150 Puslapių Knyga
Išaiškina įvairių sapnų reikšmę. Iliustruotas daugybe paveikslų-paveikslėlių.
Kaina 75 Centai
Kreipkitės:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

NEW HAVEN, CONN.

40 Valandų Atlaidai

Lapkričio 27 d., per sumą iškilmingai prasidėjo 40 valandų adoracijos Švč. Sakramento, su procesija, kurioje dalyvavo Marijos Vaikelių draugijos narės pasipuošusios naujais mėlynais apsiaustais ir vėliavėm, kas darė labai gražų vaizdą.

Altorius, papuoštas neapsakomai puikiomis baltomis chrysanthemams, kurias suaukojo draugijos bei kuopos, tikrai kvietė išganytoją apsigyventi mūsų tarpe šių iškilmių metu.

Klebonui kun. M. Pankui į pagelbą atvyko svečiai kunigai, kurių tarpe matėsi kun. K. Vasys iš Worcester, Mass., kun. J. Simonaitis iš Elizabeth, N. J., kun. J. Balkūnas iš Maspeth, L. I., kun. M. Cibulskas iš La Sallet Kolegijos, Hartford, kun. J. Ambotas ir kun. J. Kripas iš Hartford, kun. J. Valantiejus ir kun. E. Gradeckis iš Waterbury, kun. A. Vaškėlis ir F. Karlonas iš New Britain, kun. Ruožaitis iš Bridgeport, taipgi kun. V. P. Karkauskas iš Ansonia.

Sekmadienio vakare pamokslą sakė kun. J. Valantiejus, pirmadienį—kun. K. Vasys, antradienį—kun. J. Balkūnas. Visų pamokslai buvo pamokinantai, naudingi ir davė progą kiekvienam suprasti daugiau apie Dievo teikiamas malones.

Nors oras pasitaikė blogas, bet žmonės lankėsi į bažnyčią ir artinosi prie šv. Komunijos. Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujant varg. p-niai A. Kripienei, atsižymėjo savo gražiu giedojimu už ką priklausė garbė choro vedėjai, kad mokina naujas giesmes, kurias tenka girdėti kiekvieną sekmadienį ir kurios žadina kiekvieno širdį ir jausmus kelia prie Sutvėrėjo. Jaunime, klausyk ir dirbk su savo vedėja—nesigailėsi.

Labai yra malonu, kad p-lė O. Dubinskaitė iš Ansonia, Conn., pasigaili savo laiko atvykti ir sveikti.

savo maloniū balsu išpildyti solo, kaip sekmadieniais, taip ir per atlaidus.

Marijos Vaikelių draugijai priklausė garbė ir pagyrimas, kad taip gražiai ir tvarkingai moka dalyvauti procesijoj, taipgi už išsigijimą tokių gražių ir tinkamų drabužių.

Dar yra daug jaunų mergaičių, kurios galėtų prisirašyti ir tarnauti Dievui ir Marijai.

Klebonui kun. M. Pankui už priuosiimą šios dvasinės puotos priklausė nuosirdi padėka.

Gyvojo Rožančiaus draugijos narės įtaisė arba paaukojo dvi gražias albas klebonui, kurios labai buvo reikalingos. Už tokių susipratimą ir gerą širdį draugijai priklausė garbė. Jau ne pirmą kartą ši draugija suteikia tokias naudingas dovanas bažnyčiai ir kitiems geriems tikslams.

Kalėdų šventėms besiantinant, visi galvoja apie pirmąją dovaną savo giminėms bei draugams bei draugėms. Taigi būtų naudinga pagalvoti, kad gerų dovanų tarpe yra geri katalikiški laikraščiai bei knygos, kurios taipgi gali būti pasiūstos į Lietuvą.

BRADDOCK, PA.

Žinutės

A. a. Kazimieras Prizginėtas mirė gruodžio 9-tą ir buvo palaidotas gruodžio 12-tą iš šv. Izidoriaus bažnyčios, Braddocko katalikų kapuose. Dideliam nuilūdimui paliko savo žmoną ir keturis sūnus ir dvi dukteris. Amžiną atilų duok jam, Viešpatie!

Garnys aplankė Juozapą Martinaitį ir jo žmoną Geraldiną ir paliko gražią dukrelę, kurią per šv. Krikštą klebonas kun. Vincentas Abromaitis suteikė vardus Joanna Roberta. Kūmais buvo Enrikis Carr ir Joanna Carr.

Vincentas Bikinas sunkiai Dubinskaitė iš Ansonia, Conn., pasigaili savo laiko atvykti ir sveikti.

HARRISON-KEARNY, NEW JERSEY

Idomūs Vyčių Žaidimai

Gruodžio 4-tą Vyčių 90 kuopos skritulninkai turėjo smarkius žaidimus. Vienoj grupėj žaidė vedusieji, o kitoj—nevedusieji.

Pirmo žaidimo rezultatai—948 prieš 853 punktus jaunikiškių naudai; antro žaidimo—873 prieš 836 jaunikiškių naudai, trečio žaidimo—796 prieš 759 vedusių naudai.

Taigi, rungtynes laimėjo jaunikiškių grupė. Žaidimai buvo idomūs ir publikai patiko.

Po žaidimo, šv. Vardo dr. Jos svetainėj įvyko labai draugiškas vakarėlis. Visi maloniai palaido laiką.

Vyčiai uoliai rengiasi prie Naujų Metų sutikimo.

Reporteris

DAYTON, OHIO

Bus Didelis Susirėmimas

Šeštadienio vakare, gruodžio 17, Daytone įvyks krepšiasvydžio lošimas tarp vietinės Lietuvos Vyčių 96-tos kuopos ir Akrono lietuvių komandų.

Pereitą metų Akrono komanda turėjo tautinio čempionato titulą, perviršindami Daytono komandą laike tournamento laikytoje Clevelande. Taigi šiemet daytoniečiai pasiryžę atgauti savo prarastą garbę ir visi, kurie atsilankys, pamatys tikrai energingą susirėmimą tarp šių dviejų komandų.

Lošimas bus Boys Club Gym, 15 Marshall St. Pirmos rungtynės įvyks 7:30 val. Čempionato lošimas bus apie vieną valandą vėliau.

Vietinis

NEWARK, N. J.

Vyčių Komandos Rungtyniauja

Lapkričio 27-tą Vyčių 29 kp. skritulių komanda turėjo susirėmimą su Kearny Vyčių 90 kp. komanda. Šį kartą newarkiečiai pralošė. Kearniečiai iš trijų žaidimų laimėjo du.

Vienok gruodžio 4-tą newarkiečiai vėl atsigriebė supliekdamai Jersey City 124 kp. komandą. Iš trijų žaidimų newarkiečiai laimėjo du.

Žaidimai eina už New Jersey ir New Jersey distrikto čempionatą.

K. V.

DETROIT, MICH.

Lietuviai Central Komandoje

Lapkričio 26-tą Briggs stadiume įvyko didelės futbolo rungtynės. Žaidė Catholic Central komanda su Hamtramck komanda.

Rezultatai: 19 prieš 13 Catholic Central komandos naudai. Publikos buvo per 20,000.

Cia pravartu pastebėti, kad C. Central komandoj žaidė trys lietuviai, būtent, Rob. Mitchel, Ant. Mičiuta ir Karpisitis.

SOCIALĖS APDRAUDOS OFISAI PENNSYLVANIJOS

Klausimas: Kur Socialės Apdraudos ofisai randasi Pensylvanijoje? Scrantone ar Wilkes-Barre? Kokia įstaiga pildo bedarbės kompensacijos įstatymą Pensylvanijoje?

Atsakymas: Socialės Apdraudos Bordas įsteigė 18 ofisų Pensylvanijoje. Scrantone ir Wilkes-Barre turi po vieną.

Bedarbės kompensaciją pildo Division of Unemployment and Employment Service, Department of Labor and Industry, Harrisburg, Pa. FLIS

STATOMA SPILTO SALĖ 13,000 ŽIŪROVŲ TALPOS

Kaunas, gruodžio 6.—Šiomis dienomis pradėta statyti būsimoms Europos krepšinio pirmenybėms Kaune sporto salė, kurioje tilps 13,000 žiūrovų. Pirmenybės globas Valstybės Prezidentas.

MIRĖ DIDELIŲ ŽYGIŲ LIETUVIS

Jakšteliuose, Šilutės apskr. savo ūkyje mirė Jurgis Strekys, sulaukęs 77 metų. Velionis Prūsijos Lietuvos atgimimo istorijoje suvaidinęs labai didelį vaidmenį. Jis, iš visų savo jėgų stengėsi priešintis besiveržiančiai vokietinio bangai Prūsų Lietuvoje. Prasidėjus Vokietijoje po 1870 metų vokietinio bangai tuose kraštuose, kur nebuvo vokiečių daugumos, teko skaudžiai nukentėti ir Prūsų Lietuvai. Valdžios paliepimais buvo pasi-gailėjimo gujama lietuvių kalba iš krašto mokyklų. Prūsų lietuviai pradėjo vyriausybės raišinėti memorandumus palikti lietuvių kalbą mokyklose bent tikybės pamokoms. Valdžios įsteigti viršrinkai tada lietuvių delegacijas įtikinėjo išklausti gyventojų reikalavimus, tačiau karui varė iš mokyklų lietuvių kalbą. Po kelių nepavykusių mėginimų ryžosi tad dar jaunas Jurgis Strekys dideliu žygiu, rinkti gyventojų parašus memorandumi, kuris, kaip paskutinė išsi-gelbėjimo priemonė, turėjo apginti lietuvių kalbos teises krašto mokyklose. Vazinėjo po visus Prūsų Lietuvos kampus, surinko apie 20,000 gyventojų parašų ir su keliais kitais lietuvių delegacijos atstovais juos įteikė karaliui. Po to jam teko susirašinėti su Vokietijos švietimo ministeriu ir kitais aukštesniais valdžios pareigūnais.

Nors lietuvių delegacija buvo pažadėta palikti lietuvių kalbą mokyklose, tačiau praktiškai ji jau buvo baigiama naikinti. Mokytojai buvo įpareigoti daugiau vaikų mokytį vokiškai. Po paskutinio memorandumo buvo atsiųsti į Prūsų Lietuvą keli švietimo ministerijos vizitatoriai susipažinti su mokyklomis vietoje. Juos mokytojai buvo pagavę iš savo globą ir tuo būdu galėjo nuslėpti tikrąją būtį, tačiau atkaklus kovotojas Jurgis Strekys juos čia pat surado bevizitatorių mokyklą ir dar kartą parodė, kas iš tikro buvo mokyklose: ten kur buvo paskirtos lietuvių kalbos pamokos mokytojai lietuvių kalbos nemokėjo. Kai lietuvių atstovams buvo dar iškeliamas, esą nėra lietuvių kalbos mokačių mokytojų, Jurgis Strekys iškėlė lietuvių kraštui skiriamų mokytojų seminarijos klausimą, bet ir šis teisėtas lietuvių reikalavimas buvo girdiamas apėtai.

Jurgis Strekys uoliai dirbo lietuvių kultūrinėse ir ekonominėse organizacijose, be to, buvo kandidatas į Prūsijos seimą, išjudino lietuvius dalyvauti parlamentiniuose rinkimuose.

Atidarytas naujas geležinkelis

Kaunas.—Gruodžio 3 d. dalyvaujant vyriausybei ir Bažnyčios atstovams, atidarytas naujas 38.5 kilometrų Panevėžio—Joniskėlio geležinkelis ir 21 kilometro Panevėžio - Pumpėnų plentas.

Atsistatydino Gubernatorius

Klaipėda, gruodžio 8.—Krašto Gubernatorius pulk. Kubilius ir Gubernatūros seniausias patarėjas dr. phil. Juozas Sakalauskas atsistatydino. Nauju gubernatoriumi bus paskirtas klaipėdiškis.

Kaunas, gruodžio 6.—Seimas pirmė pavadžių atlietuvimo įstatymą.

Dar Atimta 128 Pasai iš Lietuvos

Klaipėda, gruodžio 6.—Šiomis dienomis dar atimti 128 pasai iš lietuvių, kas reiškia, kad tie asmenys negalės ateinančiuose rinkimuose balsuoti. Vokietininkai pasiryžę atimti vietos gyventojų požymį iš visų, apie kuriuos mano, kad balsuos už lietuviškus sąrašus.

KLAIDŲ IEŠKOTOJAI IR RŪGOTOJAI PARAPIJOSE

Kiekvienoje parapijoje randa-si daugelis tokių katalikų, kurie nenustojančiai ieško ir randa visokeriopų klaidų pas savo kleboną, ir yra nepatenkinti paties klebono veikimu ar parapijos tvarkymu. Dėl to, gimsta daug rūgionių ir nepateisinamų apkaltų, iš ko paskui pati parapija daug nukentčia ir geriems parapijonams darosi skriauda.

Labai lengva kritikuoti klebono veikimą ar matyti klaidų parapijos tvarkyme, tačiau mažai kas pamąsto, kaip sunku yra iš klaidų ieškotojų ir rūgionių gauti paramą ar pasipirti parapijos skolų atmokėjimui!

Tikrovėje, parapijonys, kurio laiku užsimoka savo parapijines duokles, nėra klaidų ieškotojai ir rūgionai. Parapijonys, kurio užsimoka už suolus (sėdynes) ir pagal išgalę aukoja kiekvienai kolektai parapijos ir mokyklos užlaikymui, neieško priekabių pas kleboną ir jo neapkalba.

Parapijonys, kurie įsirašo į katalikiškas organizacijas arba draugijas, kurie remia bazarus arba pramogas, kurie atsilanko į parapijinius vakarus arba parengimus, ir kiekviena proga gelbsti ir padeda savo klebonui, neišmetinėja ir yra patenkinti. Parapijonys, kurie sutinkančiai ir noriai savo vaikelius siunčia arba leidžia į parapijinę mokyklą, neprieštarauja ir nesipiktina.

Parapijonys, kurie savo šeimoms prrenuruoja katalikišką dienraštį ar savaitraštį, neapkalba ir nepletkauja.

Kaip išimtis, tik tie, kurie savo parapijoje ieško klaidų pas kleboną, kritikuoja ar rūgoja, yra paskutiniai parapijonys ir "šiaudiniai" katalikai, ir juo jie toliau atitolo nuo Dievo malonės, tuo daugiau randa klaidų, daugiau rūgoja ir kritikuoja.

Geriausias patarimas jiems yra šis, būtent, vietoje tvarkyti parapiją, geriau kad save patvarkytų ir taptų praktiškais katalikais.

Kun. A. T. (Samata)

PAIEŠKOMI

1. ALEKSANDRAVICIUS Vjktoras, Danieliaus sūnus, kilęs iš Telšių apskr., Varnių valsč., Palūškio km. Išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes 1913 metais. Prieš šešiolik metų Jo adresas buvo toks: 356 P. U. Box 104, Lewiston, Maine.
2. RAGINSKIS, Jonas, išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes 1934 metais, prieš metus gyvenęs Brooklyn, N. Y.
3. BAGINAS, Kazys (tėvas) ir BATAVINAS, Kazys (sūnus), manoma, kad prieš 10 metų mirė Brooklyn, N. Y. Zinantieji prašomi apie juos pranešti.
4. BRASLAUSKIS, Antanas ir jo brolis Kazimieras, iki 1938 metų vasario 17 d. gyveno Jungtinėse Amerikos Valstybėse, P. O. Osage, W. Va. Box 72. Jie abu buvo nevedę. Turima žinių, kad Antanas Braslauskis 1937 met. rugpjūčio 11 d. miręs. Kazimieras Braslauskis buvo Didžiojo Karo invalidas ir gaudavo pensiją.
5. DZINKUS (Dzenkevičius), Kazys, prieš Didįjį Karą išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes. Išvyko jau senas žmogus, turėdamas virš 60 metų amžiaus. Manoma, kad kilęs iš Tauragės apskr., Naumiesčio valsč., Adamavos kaimo, bet kame JAV apsigyveno, nežinoma.
6. JASINSKIS (Johnson), Ignas ir jo brolis Leonas (Liway). Ignas išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes 1910-1911 metais ir gyveno Betol, Wymont (Vermont?) aplinkėse. Yra žinoma, kad 1913 metais jis gyveno Frankfort, Men. (Maine?). Leonas Jasinskis (Liway Johnson) 1895 metais išvyko į Čikagą. Turėjo tris vaikus. Abu broliai gimę Lydavėnuose.
7. JOCAITIS, Hermanas, kilęs iš Vidkiemio kaimo, Pagėgių apskr., š. m. spalį mėn. gyvenęs 546 E. 136th St., Bronx, N. Y.
8. JOCIUS, Ludvikas, prieš 10 metų gyvenęs Brocton, Mass. Batol St., netoli pašto. Buves pasiturintis. Manoma, kad kilęs iš Raseinių apskr., Kelmės valsč., Degučių kaimo.
9. JUCAITIS, Antanas (Anthony Eukaitis) atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, rodos, apie 1909 metus. Buvo vedęs. Iki 1925 metų gyveno RFD Nr. 4, Bideport, Me. Vėliau, rodos, persikėlė gyventi į Bostoną.
10. JURGELEVICIUS - JURGELA, Vincas, kilęs iš Plokių valsč., Sakų apskr. Pašturkštų k. (Dėdėnų k. prieš Didįjį Karą). Dabar jis būtų apie 49 metus amžiaus. Į Ameriką išvyko

KATEKIZMAS ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Farašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kadangi mūsų išėivijos vaikų dalis giminės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prsieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32,

Wilkes-Barre, Pa.

1909 metais. Iš pradžių jis gyveno Pottsville, Pa., vėliau persikėlė į Cleveland, Ohio. Yra žinoma, kad jis ten gyveno apie 1912 metus.

11. KASPERAVICIUS (Kasper), Adolfas, Antano sūnus, išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes 1923 metais. Apsigyvenęs 1710 So. Front Street, Philadelphia, Pa., vėliau persikėlęs į 3333 Livingston St., Philadelphia, Pa. Jau 9-10 metų, kaip nėra apie jį jokių žinių. Manoma, kad miręs.

12. KLEIRA, Juozas, gyvenęs Ontario Provincijoje, Canadaje. Rastas jo atsargos liudijimas Nr. 4083 ir dvi fotografijos. Savininkas prašomas atsiliepti.

13. LEIKA, Ludvikas, Antano ir Barboros sūnus, gimęs 1876 metais, Kušelių kaime, Užpalių parap., Utenos apskr.; į Ameriką išvyko 1913 m. iš Rygos, kur dirbo gumos fabriko "Provodnik". Yra žinoma, kad 1928 metais jis gyveno Brooklyn, N. Y.

14. LIUPNICKAS, Pranciškus, 1910 ar 1911 metais išvykęs iš savo gyv. vietos, Rudžiškos geležink., Trakų apskrities, ir apsigyvenęs iš pradžių Millval, Mass., o vėliau Laval (Lowell) 7, Mass.

15. LUCKUS, Pijus ir jo brolis Antanas, išvykę į Ameriką Pijus—1910 m., o Antanas—1909 metais. Pijus 1920 metais gyveno So. Boston, Mass. Dalyvavo Didžiajame Kare kaip Amerikos kareivis. Antanas 1914 metais gyveno Cambridge, Mass.

16. PASKEVICIUS, Kasperas, kurio adresas 1929 metais buvo šis: The Public National Trust Bank, 177 Broadway, New York, N. Y.

17. RAMANAUSKAS, Feliksas, Mykolo sūnus, manoma, kilęs iš Normainių k., Sėtos valsč., Kėdainių apskr. Yra žinoma, kad 1922 metais jis gyvenęs 1755 Park Ave., New York, N. Y. Zinantieji apie Felikso Ramanauską gyvenamąją vietą, prašomi atsiliepti.

18. KUN. REMEIKA, Silvestras, buvęs ilga laiką Brooklyn Karalienės Anglų parapijos klebonu. Žinoma, kad 1935-1936 metais miręs.

19. RISZKUS (William) Vincas, prieš Didįjį Karą atvykęs į U. S. A. ir iki 1931 metų gyvenęs Atlasburg, Pa. Dirbęs anglų kasyklose ir turėjęs ūkį.

20. STENHAN, Jan 1913 metais išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes ir apsigyvenęs Tamaqua mieste, kame dirbo kasyklose. Manoma, kad jis kilęs iš Diržionių kaimo, Betygulos valsč., Raseinių apskr. Iš Tamaqua miesto laikus rašė iki 1922 metų.

EKSTRA KALĖDŲ DOVANOMS

Geresnės dovanos būti negali kaip gera knyga. Mūsų nuomonė yra, kad kiekvienam lietuviui verta šavo gyvenlyje turėti šias knygas:

Valgių Gaminimas ir Namu Prižiūrėjimas

Seiminkė! Jeigu jūs norite gaminti gerus valgius, gėrimus ir gerai seiminkauti, įsigykite šią knygą. Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pyragaičius, pajus ir pudingus, žuvis, duos nas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai. Kaina \$1.00.

Sparnuoti Lietuviai—Darius ir Girėnas

Parašė P. JURGĖLA. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKA. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 pusl. su 86 paveikslais; tvirtinti viršeliai. Kaina \$1.50.

Nusišypsok!

Surašė J. K. M. Šią knygą nusipirkę nesigailėsite užtai, kad tai retenybė mūsų kalboj. Nepamirškite, kad tai ne vienas paskaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks ta knygą susisiekti ir iš naujo skaityti. Tad pasinaudokite proga ir kol ji esama įsigykite sau ir savo draugams. 150 puslapių, gražūs tvirti aparai. Kaina \$1.00.

Trijų knygų kaina \$3.50. Perkant tris knygas kartu bus parduodama už specialę kainą \$2.75.

Money orderis ir užsakymus siųskite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street

Wilkes-Barre, Pa.

SKAITYKITE GERAS KNYGAS

Mes Rekomenduojame. Kad Kiekvienas Lietuvis Savo Knavyną Papildytų Šiomis Knavgomis:

NUSISYPSOK!

Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinė juokų knyga. Ja nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboj. Nepamirškite, kad tai ne vienas skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks ta knygą susisiekti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausios popierės ir įrta gražiais aparais. Joj randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po \$1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parduodama tik už 70 centų.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS

Seiminkė! Jeigu jūs norite gaminti gerus valgius, gėrimus ir gerai seiminkauti, įsigykite šią knygą. Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pyragaičius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai. Kaina \$1.00.

KATEKIZMAS ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas. Ketvirtoji laida. Kadangi mūsų išėivijos vaikų dalis giminės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prsieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai. Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, skiriama Amerikiečiams. Parašė Marianapolis kolegijos profesorius KUN. DR. JONAS STARBUKUS. Ši gramatika tinka netik aukštųjų mokyklų—kolegijų ir high school—mokinėjams, bet ir pradžios mokyklų aukštesnių skyrių mokinėjams. Gramatika gražiai iliustruota, apdaryta keliais stipriais viršeliais. Kaina \$1.00; paštu siunčiant \$1.10.

ANGLISKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliskai susikalbėti. Žodynelis turi arti pustrčio šimto puslapių, palgio formato, parankus nešiotis kišenij ir kiekvienam reikale naudotis. Kaina \$1.00.

SPARNUOTI LIETUVIAI—DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGĖLA. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKA. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetai. 384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. Kaina \$1.50.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS KRONIKINĖS KNYGOS

Surinko ir išleido kun. A. Milukas. AMERIKOS LIETUVIŲ KRONIKA 1868—1893 m. 300 pusl. Popieros aparais \$3.00. b) AMERIKOS LIETUVIŲ PROFESJONALAI IR KRONIKA. Du tomai. 476 pusl. Popieros aparais \$4.50. c) SPAUDOS LAISVĖ IR AMERIKOS LIETUVIŲ ORGANIZUOTOS SUKAKTUVES. Antra laida. 782 pusl. Popieros aparais \$5.00.

TIKĖJIMO SKYDAS

Kristaus mokslo pagrindai ir atsakymai į priekaištus. Kun. J. Zidanavičiaus. 389 puslapių. Kaina 85c.

SV. MIŠIOS, vaikams.

Žodžius ir melodijas parašė Seirijū Juozas, harmonizavo Al Kačauskas. Kaina 10c.

DIDYSIS SAPNININKAS

Zymiai patobulinta II-jį laida. Išaiškina įvairių sapnų reikšmę. Iliustruotas daugybe paveikslų-paveikslėlių. Kaina 75c.

THE GIRLS

By EVE A. LUKAS

IŠ MŪSŲ ALBUMO

Dain. Genovaitė Šidiskiuotė-Giedraitienė

Tarp kelių Chicago's artistų yra ir dainininkė Genovaitė Šidiskiuotė-Giedraitienė.

Ji yra kukli, nesireklamuoja, bet tuo pačiu laiku viena iš įžymiausių Chicago's lietuvių dainininkių. Jos darbštumas, energija yra tiesiog nuostabi.

Ji turi malonų ir tyrą koloratūra soprano balsą, kurį radio programų klausytojams dažnai tenka išgirsti. Be to, laiks nuo laiko dainuoja parengimuose, ir moko keliolika vaikų skambinti pianą ir dainuoti.

Tuo pačiu sykiu ji yra gera šeimininkė ir motina—gražiai auklėja dukrelę Genovaitę.

Kaip lietuvė motina, p. Giedraitienė yra pavyzdinga. Jos jaunutė dukrelė kalba, ir jau gerai kalba vien lietuviškai. O kaip atrodo, tai paveldėjo ir motinos patraukimą prie dainavimo.

P-ni Giedraitienė pradėjo mokintis muzikos būdama 10 metų amžiaus. Pradėjo nuo smuiko. Lankė Beethoveno muzikos konservatoriją, kur dainavimo mokymo vėlonė Ona Pocienė. Patėmijusi, kad tuo laiku mažutė Genovaitė turėjo gerą balsą, p-ni Pocienė paėmė ją į savo globą ir ėmė ją lavinti dainoje. Netrukus po to jaunoji mokinė pradėjo mokintis ir pianu skambinti.

Sulaukusi vos 14-15 metų amžiaus, ji paliko vaikų draugijelės "Ateities Žiedas" mokytoja. Mokino visus jos skyrius, kurie tuo laiku buvo Garfield Parke, Bridgeporte, North Sidėje ir Marquette Parke. Mokindama tas grupes vakarais, Genovaitė dienomis lankė Lindblom aukštąją mokyklą. O ten visuomet dainuodavo muzikalių parengimų vadovaujamas roles. Belankydamas Lindblom, p-ni Giedraitienė dalyvavo veikaluose "Bohemian Girl", "Martha", "Cukrinis Kareivis" ir "Robinhood".

Bet dar nebaigusi pradinės mokyklos, ji jau kartą dainavo Chicago's Universiteto Ida Noyes svetainėje, kur buvo surengtos tautinės iškilmės. Tą "debiutą" dainininkė gerai prisimena. Ji sudainavo "Kur Bakužė" ir "Eisiu Mamai Pasakyti". Buvo pasirėdžiusi tautiškais kostiumais.

Svečiams ji taip patiko, kad ją ant rankų nešiojo ir dovanojis apdovanojo. Užbaigusi Lindblom, p. Giedraitienė pradėjo tęsti muzikos mokslus American Conservatory of Music, o akademinius kursus lankė Lewis Institute. Tuo pačiu laiku priklausė prie YMCA suorganizuoto Little Theatre Association, kur mokėsi vaidinimo ir režisioravimo.

Vėliau įstojo į Sacerdoti operos grupę ir kurį laiką lavino balsą po priežiūra p. E. DeSallm. Dabartinis p. Giedraitienės mokytojas yra įžymus muzikos žinovas, Thomas N. MacBurney, kurio gyvenimas ir patyrimai muzikoje skamba, kaip graži, neįtikėtina pasaka.

P-ni Giedraitienė randa laiko ir energijos tęsti balso pamokas, kitus mokinti pianu ir balso.

vaidinti, režisoriauti, dainuoti koncertuose, chorą vesti ir tuo pačiu laiku šeiminkauti ir auklėti gražią dukrelę.

Kaip pilna jumoro, maloni ir simpatinga yra ji pati, taip malonus ir gražus yra jos balsas.

TYPICAL MODERN GIRLS

Today, I'm going to relate the happenings of a jolly group of typically modern girls. We can live with them and share their secret joys and sorrows. So we introduce:—

HELEN—a careful and immaculate dresser—always fussing with her hair and humming the latest song hits—full of youthful vitality—enjoys going to new exciting places and doing novel things—weakness lies in her inquisitiveness—likes to know everything about everyone—stubborn in her opinions—a trifle selfish—but good-hearted and sincere.

SOPHIE—the mischievous one—with a twinkle in her blue eyes—gets into trouble often but clever enough to wriggle out—likes to play "make-believe", pretending she is someone great—active in sports—a fast talker—good at thinking up excuses—not dependable but very generous.

DOLORES, the older—tries to hide it by dressing in sophisticated clothes—enjoys fancy styles—follows latest fads—always wishing for something she can't have—possesses rare humor—makes witty remarks at wrong times—likes to criticize others—is pretty and knows it.

FRANCES—dreamer of the set—ambitious to be someone, but hardly gets anywhere—eager to get group to try her new ideas—feels she is unappreciated—likes thrills and speed in contrast to her meditative moods—tries to make herself as pretty as the others—but hates to fuss.

There they are—the girls! Just Girls! Impulsive, sweet, witty, stubborn, curious—a mixture which ought to take us through a wide variety of adventures.

ESTELLE KUNDROTAS

Estelle Kundrotas, whose hobby is directing and acting in amateur plays, last week, at Helen Mikuzis' home demonstrated the correct procedure for applying stage make-up.

Too much stress cannot be laid upon this point, for if the tragic heroine's mouth is on askew, the audience's reaction is more likely to be laughter than tears, says Estelle.

Her own career in amateur theatricals started at the age of five, at which time she played the part of an angel and was hoisted up on a rope and pulley and made to flutter a pair of ornamental, but not very useful wings back and forth at some height above the stage. Since then she has acted in innumerable amateur productions and

finally undertook the directing of various American groups.

Estelle has also taken the dramatic course given by the YWCA.

No doubt, in the near future, the girls of the "Feminine Fancies" will listen to a special, arranged lecture and demonstration given by Estelle Kundrotas.

Dear Miss Lukas: Do you think a girl has the right to mention marriage to the boy she loves and has gone with for a reasonable length of time if he only jokes about marriage to her, but still tells her he loves her more than any one else? I don't mean to come right out and propose to him, but is there any harm in asking him questions about marriage and finding out just what his plans are for the future so that she will know what to expect? If there is some reason why he can't marry, shouldn't he tell her, instead of keeping her waiting and expecting him to propose, which he never does? *Helen B.*

Answer: I think a girl has not only the right to mention marriage to a slow lover, but that she is dumb if she doesn't do it and find out whether or not his attentions are with intentions. Youth is a time in which a girl must gather in her matrimonial harvest, and she is very foolish if she throws away her chance of making matrimonial hay when the sun of her girlhood and beauty shine, waiting on some man who makes love to her, but who never pops the question.

BRIEF NOTES AND COMMENTS

Mr. R. Kurdinaitis has written an excellent article on the Musicians Guild, in which he also discusses the general problem of the second and third generation Americans of Lithuanian descent. It is pleasing to note the practical purpose of the Guild. It is not intended to be merely some hit or miss scheme or a hectic or dull and dry affair, similar to many clubs and organizations, directed or controlled by YM or YWCA secretaries with no vision or enthusiasm, who tend to cramp and restrict an ambitious group rather than to help it grow. I am glad to see that the Guild is an independent organization. Note the emphasis on cooperation! In these uncertain times, a lone individual must struggle desperately for success, if he has no pull or influence. It is foolish to struggle on alone when one can cooperate with others for success.

We hope the Guild will try to establish local groups in Boston, Chicago and other large cities. In those communities where there are not enough Lithuanian musicians to form a Lithuanian Guild, a general group, comprising people of varied ancestry, can be formed.

Today, we must not only cooperate with our own kind but also with other ethnic groups in this country. Professionals should cooperate with other talented people interested in law, government, education, art, drama, writing, radio, movies, or science, etc. A practical purpose is essential for the success of a professional group.

In a future article I will describe THE WRITERS' CO-OPERATIVE GROUP which was formed in New Haven, last March. There is no reason why some enterprising American-Lithuanian writer can't start up a writers' group in his locality. *S. Sibelius*

SECOND AND THIRD GENERATION AMERICANS

This article deals briefly with the problems of a certain section of our population—the immigrants of the past fifty years and their descendants, new blood of America.

Most of us are second or third generation Americans. Politically we are classified as Americans, for nationality and citizenship are determined by place of birth. Racially and ethnically we are classified by our parentage and ancestry. If our parents were Lithuanians, we are Lithuanians. To sum it up in one sentence we are Americans of Lithuanian blood. (There is no such race as the American race. There is an American nation and a nationality).

The first settlers to come to this country were its first immigrants. The descendants of the English, Dutch, and Swedish colonists erroneously consider themselves the elite of American society, the masters of this country. The people who came to this country after the civil war contributed just as much, if not more, to the development of our republic. Of course they were wage slaves working for the sons and daughters of the revolution who acquired a monopoly of the country's resources. It was the sweat and blood of the recent immigrants which built the USA into the richest empire of the world.

Our problems are similar to those of second and third generation Americans of Italian, Swedish, German, Hungarian, etc. blood. Here we are, a varied mixture of races, which blend but little, struggling, competing with each other, sometimes cutting each others throat by our actions and sometimes cutting our throats, trying to better our living conditions, trying to establish economic freedom, trying to lift ourselves out of economic serfdom in the present day state of industrial feudalism in which most of us are wage slaves, manual or white collar variety. We want to be free. That is our problem.

Louis Adamic, author of A NATIVE'S RETURN, has written the best seller: MY AMERICA which portrays our country as it is today. He has written other books dealing with the immigrant and his struggle for existence—GRANDSONS, DYNAMITE, and LAUGHING IN THE JUNGLE.

Mr. Adamic is now starting work on a large volume on the racial groups which have contributed to the growth of the USA during the past fifty years. It will take him several years to complete this vast undertaking. Each section of his book will describe one racial group, its history and struggle. The part the Lithuanians have played in this country will naturally be written up in his manuscript.

Since this book will publicize each ethnic group and its contribution to the wealth and culture of the nation, we should be willing to help Mr. Adamic by giving him the necessary information about our history and our problems.

Mr. Adamic has sent out an appeal to the editors of many foreign language newspapers. Some of them have already printed his letter, either in installments or complete.

When this important project is completed and published (sometime after 1941), we will be curious to see how we Lithuanians compare with other ethnic groups—whether or not we possess more energy, ambition, initiative, etc. *S. Sibelius*

Tokio.—Gruodžio 8-tą didelis japonų aviacijos korporacijos orlaivis įkrito jūron. Zuvo 10 asenu.

JERRY'S COLUMN

Carnegie's Bill Kern Year's Best Coach

New York, Dec. 11 (AP) — William F. Kern, for two years head coach at Carnegie Tech, was named the outstanding college football coach of the 1938 season today.

A poll of more than 200 leading college coaches, athletic directors and sports' authorities awarded Kern the first annual Jacob Ruppert award at a dinner held in the New York Yankee owner's brewery.

Twenty-two coaches were named, Kern topping the field by three votes over Wallace Wade of Duke. Then, in order, came Jimmy Crowley of Fordham, Elmer Layden of Notre Dame and Harvey Harman of Rutgers.

Leo "Dutch" Meyer, coach of the unbeaten and untied Texas Christians, ran eighth.

This bit of news appeared in the American Press. Who is this Bill Kern? Bill is a former resident of Kingston, Pa. and former communicant of St. Mary's Lithuanian Church. Father Inczura, the pastor, informs us the family name is Jurgėla.

Bill is a graduate of the University of Pittsburgh and is a dentist by profession. He was first assistant coach at Pitt under Dr. Sutherland for eight years. The past two years, he has been head coach at Carnegie Tech.

Speaking of coaches, right here in Wyoming Valley we have Frank Chicknosky, coach at Nanticoke High. Frank has been successful in having more than one Penna. State Champion High School team.

Then we have Toney Dembosky of Luzerne High School. Toney has been coaching Luzerne High several years, always being successful in having teams that are out in front each year.

And Toney is also a member of the Lithuanian R. C. Alliance of America branch 28.

Jerry Stulgaitis

The All Star Scholastic selection of Lackawanna County was Scranton newspaper.

At the left guard position, we find Joseph Slamas of the Forest City, Pa., high school.

The papers comment that Joe was outstanding at this position.

Joseph is a member of the Lith. R. C. Alliance and is the son of Mrs. K. Slamienė, Welfare Committee Member of the L. R. C. Alliance. *F. K.*

MOTHER'S LAUNDRY

Mes pasiūlome aukščiausios kokybės skalbimo patarnavimą dėl visokių skalbinių. Kainos priimamos. Norite gerai rėdytis, jūs turite duot savo skalbinius į Mother's Laundry. Mes patenkime kiekvieną reikalavimą. Užsaisykite tuojau.

"GARSAS" 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. TELEPHONE 8265 DUNMORE, PA.

office, and the large Lithuanian population of Chicago.

Peter Lukasavage

Editor's Note: Peter should know his bootball and from the above article, he still retains his interest. During pre and post war days, he played with the widely known Edwardsville Lithuanian Knights football team.

Peter also played in a Navy football team during war days. The Knights at that time developed one of the greatest players the game saw, Toney Latone, now of Detroit.

SPORTS

By George G. Venslovas

LITHUANIANS MAKE IT THREE STRAIGHT

With Billie O'Braitis (formerly of Wilkes-Barre, Penna.) and "Doc" Kubilius hitting the hoop from all angles, our boys downed the St. Joseph Club by the score of 30 to 23. This victory kept our slate clean and left four teams tied for first place in the Inter Lodge league race. Our next three games will be important ones, as we are scheduled to play the other three leading teams, within the next three weeks. Inter Lodge league games are played at St. Clair Bath each Wednesday nite. Four games are played each week, and we hope to see more Lithuanians in attendance at these games to encourage the team. We not only represent the Lithuanian Athletic Club in the league, but every thing the word Lithuanian stands for is represented. We must make a good showing in this league if we want the outside people to think well of us. So let's have the support of all Cleveland Lithuanians to make this possible.

More Lithuanian teams are playing on the hardwood court this season than ever before. Besides this team in the Inter-Lodge league, the Lithuanian A. C. has a team in the Community Center League Class A.

St. George's and Our Lady of Perpetual Help parishes have teams entered in the CYO league senior division. St. George's also has a girls' team playing in the CYO league. Here's hoping all teams come out on top, so we Lit's here can go about bragging about our thletes.

Besides our basket ball activities, the Lithuanian A. C. has a bowling league, and some of our boys are knocking those pins so hard that one or more make some sort of a record each week. We expect to hear plenty from our bowlers during this season, and later from the First Lithuanian Bowling Tournament that is to be held in Detroit, Mich.

Juozas Žemaitis

Manila.—Gruodžio 8-tą centralinėse Filipinų provincijose siautė didelės audros. 49 gyventojai žuvo, tūkstančiai namų sugriauta.

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metų

START YOUR 1939 CHRISTMAS CLUB TODAY AT THE SOUTH SIDE BANK AND TRUST CO.

\$20.00 per week and receive \$1,000.00
10.00 per week and receive 500.00
5.00 per week and receive 250.00
2.00 per week and receive 100.00
1.00 per week and receive 50.00
.50 per week and receive 25.00
.25 per week and receive 12.50

SOUTH SIDE BANK AND TRUST COMPANY
526 Cedar Ave., Scranton, Pa.

TĖVIŠKĖLE, TU GRAŽI

Tėviškėle, tu graži, Apkaišyta uosiais, Tėviškėle, tau visi Šiandien mes dainuosim.

Tavo marios ir šilai, Kloniai ir kalneliai Širdužėlėj amžinai Šviesų džiugasmą kelia.

Tavo jūra vākariuos Gintarėliais žydi— Užesį mėsvos bangos Mūsų dainos lydi.

Tėviškėle, tu graži, Apkaišyta uosiais, Tėviškėle, tau visi Šiandien mes dainuosim.

V. Valsiūnienė

ATPLASNOK, VĖJELI!

Atplasnok, vėjeli, Man jaunam išburk: Kur aš rasiu laimę, Kur sutiksiu... kur?

Gal ji baltu žiedu Tyliai pražydės Ir užges kaip toji Vakaro žvaigždė.

Gal ji, kaip ramunė, Vis žydės, linguos... Degs, kaip dega saulė Vasaros dangaus.

Atplasnok vėjeli, Man jaunam išburk: Kur aš rasiu laimę, Kur sutiksiu... kur?

Juozas Žemaitis

Manila.—Gruodžio 8-tą centralinėse Filipinų provincijose siautė didelės audros. 49 gyventojai žuvo, tūkstančiai namų sugriauta.

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadina-mus "SONG SHEETS" su daugeliu gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra tinkamos dainuoti bankietuose, krikščynose ir visokiuose suėjimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imantiems daugiau didelė nuolaida. Užsaisykite tuojau.

"GARSAS" 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliškai susikalbėti.

Žodynelis turi arti pūstrčio šimto puslapių, pailgo formato, parankus nešiotis kišeniui ir kiekvienam reikale naudotis.

Kaina 1 Doleris

"GARSAS," P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIECIAMS

Parašė Marianopolio Kolegijos Profesorius Kunigas Doktoras Jonas Starkus

Ši gramatika tinka netik aukštųjų mokyklų—kolegijų ir high school—auklėtiniams, bet ir pradžios mokyklų aukštesnių skyrių mokiniams. Gramatika gražiai išleista, apdaryta kietais stipriais viršeliais.

Kaina \$1.00; paštu siunčiant \$1.10.

Reikalaukite "GARSO" ADMINISTRACIJOS

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

LANKĖSI

Antradienį, gruodžio 13-tą, lankėsi iš Scrantų 30 kp. finansų raštininkas J. Kvietauskas su savo tėvu ir atnešė 3 naujų narių aplikacijas. 30-ji kuopa vajuos rungtynėse užima gan gerą vietą.

LRKSA 17-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

LRKSA 17-tos kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 18-tą, tuoj po Sumai, paprastoj vietoj.

Į šį svarbų susirinkimą visi nariai prašomi ateiti. Bus renkama valdyba sekančiam metui ir svarstomi kiti svarbūs reikalai. Kurie esat skolingi, prašome užsimokėti. Būt gerai, kad nei vienas narys neliktų skolingas už šiuos metus.

Juozas Batvinskas

APIE LAIKRAŠTININKŲ STREIKĄ

Pensylvanijos leit. gubernatorius Thomas Kennedy, United Mine Workers of America sekretorius ir išdinininkas, indorsavo laikraštinkų gildos akciją prieš Times-Leader, Evening News ir Record savininkus. Jis apibūdino leidėjus, kaip nenorinčius prisilaikyti Wagnerio akto.

Laikraštinkų streikas jau įžengė į vienuoliktą savaitę, leidėjai griežtai ir akiai įsitikinę, kad nauja kompanijos unija, neseniai suformuota, suardys streiką ir pradės šiame klonyje kovą su AFL ir CIO.

Nacionalės Darbo Santykių Tarybos atstovas buvo atvykęs į mūsų miestą ir rinko žinias apie naują kompanijos uniją, kuri suformuota streiko suardymui. Tą uniją pasmerkė AFL ir visos šio klonio unijos.

John Kmetz, United Mine Workers of America tarptautinės tarybos narys, taipgi užgerys gildos streiką ir pažadėjo pilną kooperaciją gildos naudai. Virš šimto gildiečių, vyrų ir moterų, iš New York'o ir Philadelphiajos pereitą sekmadienį lankėsi Wilkes-Barre ir linkėjo vietiniams gildiečiams atsiekti pilno laimėjimo.

Savaitraštis Sunday Independent, kuris yra pasirašęs kontraktą su laikraštinkų gilda, ir pereitą sekmadienį nepasirodė. Mat, spaudėjai atsikako grįžt darban iki jų unija nesustars su visais keturiais vietiniais laikraščiu leidėjais.

KINGSTON

METINIS LRKSA 1 KP. SUSIRINKIMAS

Įvyks sekmadienį, gruodžio 18, šv. Marijos par. svetainėje.

Pradžią 2-ą val. po pietų. Visi nariai-narės, dalyvaukite. Rinkime kp. valdybą 1939 metams. Turime ir daugiau svarbių reikalų.

Būt gerai, kad visi nariai pilnai apsimokėtų savo duokles už šiuos 1938 metus. Pradėkime 1939 metus be skolų.

Beje, nors generalinis naujų narių vajuos užsibaigė, bet naujų narių prirašinėjimas eis ir toliau. Tad kurie turite naujų kandidatų—atsiveskite susirinkimam. Ad. Kaduškevičius, pirm.

ŠVENČ. TREJYBĖS PARAPIJOS TEATRAS BUS GRUODŽIO 29-TĄ

Kaip jau buvo skelbta, dėl didelio sniego ir audru, Padėkoneš Diena, lapkričio 24-tą, Wilkes-Barre švč. Trejybės parapijos teatro programa neįvyko.

To teatro programa liko nukelta į ketvirtadienį, gruodžio 29-tą, 8 val. vakaro, šv. Trejybės parapijos svetainėje.

Kurie turite išgiję tikietus, nesunaikinkit, jie bus geri dėl gruodžio 29-tos. Teatro Rengėjai

PLYMOUTH

PADIRMAVOJO 300 BERNIUKŲ IR MERGAIČIŲ

Trečiadienio vakare, gruodžio 7-tą, vakare, J. E. Vysk. Hafey šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj suteikė Sutvirtinimo Sakramentą virš 300 šios parapijos bernaičių ir mergaičių.

Iškilmų metų giedojimo didysis šv. Kazimiero parapijos choras ir "dirmavonės klasė" sugiedojė keletą himnų.

J. E. Vyskupas pasakė gražų pamokslą, kuriame be kitko grožėjosi gera tvarka ir gražiu "dirmavonės klasės" paruošimu. Šį sunkų paruošiamąjį darbą atliko vietos klebonas kun. J. Sinkevičius, bet užtad nuo vyskupo susilaukė tinkamo įvertinimo.

Chorą ir "dirmavonės klasę" giedojimo išmokino vietos vargoninkas P. Karašauskas. Giedojimas irgi padarė gražaus įspūdžio.

IS LRKSA 6-TOS KUOPOS SUSIRINKIMO

6-tos kuopos susirinkimas įvyko gruodžio 11 dieną, tuoj po antrų šv. Mišių.

Raportas sekretoriaus buvo skaitytas ir priimtas.

Priėjus prie valdybos rinkimo, inešta ir paremta, kad pasiliktu po senovę. Užtvirtinta vienbalsiai.

Valdybos sąstatas: Jonas Varnagis—pirmininkas; Jonas Sudauga—sekretorius; Ant. Juskus—apskrities delegatas. Rašt.

BRESLAU

LRKSA 56 KUOPOS METINIS SUSIRINKIMAS

Bus sekmadienį, gruodžio 18, 1938, 2-ą val. po pietų pas Aleką Natauti. Svarbu yra, kad visi nariai atsilankytų į šį susirinkimą ir užsilikusieji su mokesčiais prašomi užsimokėti.

Taipgi bus renkama nauja valdyba ateinantiems 1939 metams ir daug svarbių dalykų turime apsvarstyti. Visi nariai prašomi dalyvauti šiame susirinkime.

P. Bucevičius, rašt.

PLAINS

Metinis 212-tos Kuopos Susirinkimas

Bus gruodžio 18-tą dieną tuoj po antrų Mišių. Kviečiami visi nariai dalyvauti. Bus renkama valdyba dėl 1939 metų ir užsimokėkite užliktas mokeskis. Yra narių, kurie skolingi už kelis mėnesius. A. Jonikas, rašt.

WYOMING

244 kuopos susirinkimas

Įvyks gruodžio 18, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Nariai, malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mėnesinius mokesčius, kad neliktumėte suspenduoti, taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Bus renkama kuopos valdyba 1939 metams.

Juozas Čižauskas, rašt.

KALĖDINIŲ GIESMIŲ PROGRAMA ORO BANGOMIS

Rengia

SV. MARIJOS LIET. PARAPIJOS JAUNAMEČIŲ CHORAS iš Kingston, Pa.

KALĖDŲ ANTRĄ DIENĄ

GRUODŽIO-DECEMBER 26-TĄ, 7:30 P. M.

Iš WBRE Stoties (1310 Kil.), Wilkes-Barre, Pa.

SUGAR NOTCH

ZINUTĖS

Šv. Petro ir Povilo parapijos Altoriaus ir Ražančiaus draugija surengė partę trečiadienio vakarą, gruodžio 14, parapijos svetainėje. Dalyvavo daug publikos. Laimingesnieji gavo geras dovanas. Pelnas parapijos naudai.

Pranas Sinkevičius, Mr. ir Mrs. Antano Sinkevičiaus sūnus, gyv. Main St., kun. A. J. Sinkevičiaus, kur laiko egzaminus gavimui praktikuoti advokaturą. Pranas užbaigęs Sugar Notch High School, studijavo Mt. St. Mary's kolegijoj St. Bonaventures, ir gavo iš Katalikų Universiteto laipsnį.

J. Adomaitis, J. Rozell, J. Shultz, A. Kačkauskas, A. Šimkonis, J. Milčinskas ir P. Sinkevičius yra labai geri šv. Vardo draugijos darbininkai, ir jų rengiamos savaitinės partės yra sekmingos ir duoda pelno bažnyčios reikalams.

J. Repšas, jaunas lietuvis iš Maffetts Hill, apleidė mūsų miestelį ir išvyko į Detroit, Mich., kur dirba Fordo dirbtuvėje.

Trečiadienį, gruodžio 21, parapijos svetainėje, šv. Vardo d-ja rengia surpise "Dovanų naktį". Bus tikrai gerų dovanų. Kiekvienas kviečiamas dalyvauti.

Lapkričio 25 d. J. E. vyskupas Hafey mūsų bažnyčioje padirmauvo šimtą asmenų. Žmonės tą dieną atmins dar ir dėl to, kad dėl didelės audros ir sniego neturėjo nei busų, nei gatvėkarių patarnavimo.

Kadangi Wyoming Klony neišieina nei vienas anglų kalba laikraštis, tai mūsų miestelio lietuvių dideliu nekanktrumu laukia "Garso" ir skaito visas naujienas. S. G. B.

PITTSTON

LRKSA 183-čios Kuopos Narių Dėmesiai

Metinis 183 kp. susirinkimas bus gruodžio 18-tą. Šis susirinkimas yra metinis. Bus renkama kuopos valdyba 1939 m. Prašome visus narius pribūti į šį susirinkimą. 183 kp. valdyba

INKERMAN

Metinis 194-tos Kuopos Susirinkimas

Bus gruodžio 18, 1938, 12:30 val. po pietų, paprastoj vietoj. Bus renkama nauja valdyba 1939 metams ir taip pat turim daug svarbių reikalų apsvarstyti. Visi nariai ir narės būtinai turi dalyvauti ir prašomi užsimokėti užsilikusius mokesčius.

Rašt. J. Kemėžis

THE MOST VALUABLE PRICED GIFT THAT MONEY CAN BUY

Dėl gražių karų savininkų Lackawanna Motor Club narystės pažymį išsiunčia kalėdiniu paketu. Tas pažymis suteikia personalę apsaugą automobilii incidentuose, tajejių paimama, \$5000.00 bail bondas, nacionali pasivažinėjima, ir personalį patarnavimą. Siusk \$7.00 čeki Lackawanna Motor Klubui, su nurodymu asmens, kuriam dovana skiriama, taip pat ir savo vardą ir pavarde, adresuojant 429 Wyoming Ave., Scranton, Pa.

SCRANTON

30-TOS KUOPOS METINIS SUSIRINKIMAS

Metinis LRKSA 30-tos kuopos susirinkimas įvyko gruodžio 11, tuojau po sumos, šv. Juozapo parapijos mokyklos svetainėje, dalyvaujant skaitlingam būriui narių.

Buvo išduoti valdybos raportai, liečiant kuopos darbuotė ir pasirodė, kad kuopa yra geram stovy, nes be jokių parengimų, įstengė padengti visus išlaidas, taip pat prisieuntė auką dėl spausdinimo Susivienymo Istorijos, ir dar ateinantiems metams turi gerą balansą.

Šiame vajuje prirašyta 13 narių ir dar per porą paskutinių dienų bus pora įtraukta. Kuopoje dabar yra 243 suaugę nariai ir 13 vaikų skyriuje.

1939 metams valdyba pasiliko veik ta pati, būtent: pirm. Juozas Makštutis, vice pirm. P. Kantakevičius, fin. rašt. J. Kvietauskas, II (darbuojas nuo 1934 m.), išd. J. Neseckas, prot. rašt. A. Aleksandravičius (jaunas, neseniai įsirašęs), išd. globėjai—J. Tankelevičius ir S. Zemaitis (vieton J. Galinio, kuris serga), tvarkos žiūrėtojas A. Lauruška.

Tad, jei atsiranda kokis kandidatas, prašomi kreiptis į valdybą ir bus duotos pilnos informacijos. Linkime visiems Sus-mo nariams Linksmų, šv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų! Rap.

RENGIMĖS PRIE SMAGAUS VAKARO

Viskas jau yra beveik sugaminta dėl smagaus ir linksmo vakaro, kurį rengia LRKSA 83 kp. tuojau po Kalėdų, ketvirtadienį, gruodžio 29-tą dieną, K. of P. svetainėje. Prasidės 7:30 vakare.

Bus visokių lietuviškų valgių ir gėrimų, taipgi užsilaukė per adventus nuo pasilinksminimų turės gerą progą pašokti prie geros lietuviškos muzikos.

Tadgi, visi lietuviai, rengkimės prie šio smagaus vakaro, nes kurie neateisite—graudinsitės apleidę toki linksmą vakarą.

Rengimo komisija susideda iš šių asmenų: pirmėsdis—Alfonas Rinkūnas, padėjėjai—Simonas Galinis, Pranas Katilius, Juozas Venckevičius, Valerijonas Juškevičius, Jonas Radzvilas, Juozas Garanckas, Monika Abojienė, Marijona Plauskienė, Marcelė Kavaliauskienė, Marė Pušinaitienė, Grasė Noreikienė ir Elena Litvinskienė.

Rengimo Komisija

SCRANTONE YRA GERŲ SPORTO MĖGĖJŲ

Scrantone tarp lietuvių yra gerų sporta mėgėjų, kaip tai žuovautojų, o jau medžiotojų, tai yra labai gerų.

Neseniai pasibaigus "ožkų sezonui" teko būti lietuvių medžiotojų tarpe, būtent, Juozo Vaičiūčio, Petro ir Antano Galinių ir Jono Stepanausko (visi Susivienymo nariai). Ir buvo labai malonu pamatyti, kad kiekvienas iš jų nušovė ožką, jie taipgi ir pereitūs du metu nebaigė sezono tuščiomis. Jiems visada sekasi gauti, ko jie iešina ieškoti.

O ką su žuvavimu, tai šie lietuviai yra tarp geriausių Scrantone.

Labai malonu išgirsti, kad lietuviai yra sekmingi sportininkai. Tai lai jiems sekasi ir toliau būti tarp sekmingų savo sporte. Matys

ONA BAČINSKAITĖ-DOYLE

Ona Bačinskaitė, kuri lapkričio mėnesį ištekėjo už Jono Doyle iš New York.

Sutuokė šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje, Scranton, Pa., Jono dėdė kun. Joseph Doyle iš šv. Pranciškaus seminarijos Loretta, Pa.

Jaunavedžiai apsigyveno Brooklyne. Lai jiems ku geriausia sekasi naujame gyvenime!

PETER SINCAVAGE

Any fan who has professed any acquaintanceship with the indoor sport—the court game of basketball, locally, should know Peter Sincavage, as this medium of built in stature, but husky resident of Sugar Notch, Pa., is very prominent as a member of the faculty at Sugar Notch School. Prof. Sincavage's prominence can be noted for his noble work as a cage mentor for the past fifteen years at the above institution of learning. It seems that "Pete", as he is called by fans and ballotters, fell into the coaching duties just as naturally as though he had come into the world with only that thought in mind. A graduate of Sugar Notch High School and as a young man, Peter entered Bloomsburg Normal School and later E. Stroudsburg State Teachers College. By his prowess and power, he instantly made the basketball and football teams and in the spring was on the baseball nine. His record in these three sports was so brilliant that he was assured of going higher in the world of sports, but his combined qualities and interest in physical education saw Pete taking up a summer course at Susquehanna University, from where he received a degree in Bachelor of Arts and Physical Education.

In the teaching profession, Pete was on the faculty of the Duryea, Pa. Schools for one year following which came the assignment at Sugar Notch High School where, besides coaching basketball, Professor Sincavage is teaching classes in Geometry, Algebra and United States History. The astonishing aspects in the career for cage mentor Sincavage was the accomplished and remarkable feat that his varsity teams displayed in the seasons of 1930, '33 and '34, when the boys won pennant after pennant in these successive years. 1935 was just another season but in the next year, it was a habit for Coach Sincavage and his basketball-tossers to come through with

honors in the North Scholastic League. This little town, dotted with its coal company homes, where workers dwell and with a population of over 5,000 inhabitants, is an active sports community, and when basketball is in the fore, fans flock to see the high school team play. When bedlam breaks loose, yours truly senses that the home team is victorious.

With candor and with what insight we possess, Prof. Sincavage is very active in the affairs of the community and the S. S. Peter and Paul's Lithuanian Church. His is chairman of the Holy Name Society and at present takes decided interest in the weekly parties that the Society holds for the church benefit. When the Holy Name Baseball League organized, Peter was sponsor of this splendid circuit which included Lithuanian Holy Name Societies from Luzerne and Lackawanna counties, as members. Pete's vigorous constitution is largely the result of his love for outdoor exercise. He was an accomplished handball player at the Oak Grove Court and has several sessions weekly at the school gym in addition to his coaching activities.

THE SEASONS GREETING From SCRANTON BUILDING ASSOCIATION NO. 10 REHRIG BLDG. 125 Adams Ave., Scranton, Pa.

honor in the North Scholastic League. This little town, dotted with its coal company homes, where workers dwell and with a population of over 5,000 inhabitants, is an active sports community, and when basketball is in the fore, fans flock to see the high school team play. When bedlam breaks loose, yours truly senses that the home team is victorious.

With candor and with what insight we possess, Prof. Sincavage is very active in the affairs of the community and the S. S. Peter and Paul's Lithuanian Church. His is chairman of the Holy Name Society and at present takes decided interest in the weekly parties that the Society holds for the church benefit. When the Holy Name Baseball League organized, Peter was sponsor of this splendid circuit which included Lithuanian Holy Name Societies from Luzerne and Lackawanna counties, as members. Pete's vigorous constitution is largely the result of his love for outdoor exercise. He was an accomplished handball player at the Oak Grove Court and has several sessions weekly at the school gym in addition to his coaching activities.

NAUJASIS KLAIPĖDOS GUBERNATORIUS VIKTORAS GAILIUS

Associated Press korespondentas iš Kauno pranešė, kad nauju Klaipėdos Krašto gubernatorium paskirtas klaipėdiškis lietuvis Viktoras Gailius. Nors oficialių žinių tuo tarpu negauta, bet tuojau įvykius savo gimtajame krašte, jis tuoj po Klaipėdos paėmimo atsiskakė nuo vietos, ir atvyko į Klaipėdą. Čia jis dalyvavo Klaipėdos delegacijoj derybose su Alijantų atstovais dėl Klaipėdos Krašto likimo ir kai šukilėlių (Simonaičio) direktorija atsisatydino, taip pirmu reguliariuos direktorijos pirmininku.

Kare įgytos žaizdos atsinaujino, ir jis buvo priverstas 1925 metais iš tos vietos pasitraukti. Po ilgo gydymosi ir operacijų užsienyje, jis, kiek pataisęs sveikata, vėl grįžo valstybės tarnybon. Buvo Klaipėdos Gubernatūros patarėju, o 1934-1937 m. Klaipėdos Uosto Direkcijos nariu. Vėliau tapo "Ryto" Akcinės B-vės direktorium. Dabartiniu laiku, naujasis gubernatorius gali būti apie 46-47 metų amžiaus.

Jauniausias brolis, Albinas, tarnavo savanoriu Lietuvos kariuomenėje ir, būdamas kapitonu, kurį laiką vadovavo artilerijos pulkui. Vėliau, gubernatoriaus Jono Budrio buvo pakviestas gubernatūron svetimšalių skyriaus referentu. Tas pareigas jis iki šiol tebeina.

Antrasis sūnus, dabartinis gubernatorius, Viktoras, baigė Tiltžės gimnaziją ir vėliau studijavo teisę. Pasaulinis Karas užtikio jį universitete ir sutrukdė mokslą. Jis buvo pašauktas į vokiečių kariuomenę. Likimo ironija čia sušė keistą rolę: vokiečių pulkas, kuriame jis tarnavo, buvo pasiųstas paimti Kauną. Į pulko štabą atėjo įsakymas kareivį Viktorą Gailių tuč tuojau išsiųsti į vyresnį štabą. Tuo tarpu ėjo mūšis, telefono ryšiai su kuopomis buvo nutraukti, pasiuntinys su įsakymu iš pulko štabo vykdamas nutarė palaukti mūšio pabaigos. Tuo pačiu laiku aklas rusų sviedinys sprogo griovyje, kur gulėjo lietuvis, ėmęs... Kauną. Ir Viktoras Gailius buvo išneštas iš mūšio lauko su išplėstu šonu, netekęs kelių šonkaulių.

1918 metais Viktoras Gailius kartu su kitais keliais lietuviams sudarė Prūsų Lietuvių Tautos Tarybos vykdomąjį komitetą. Čia besidarbuodamas, susipažino su Didžiosios Lietuvos veikėjais ir Lietuvos Valstybei kuriantis, Dr.

MRS. A. M. HAHN MIRĖ ELEKTROS KEDĖJ

Columbus, Ohio. — Gruodžio 7-tą elektros kedėj sudegino Mrs. Anna Marie Hahn, 32 metų amžiaus.

Ją nubaudė už savo vyro nunuodijimą. Autoritetai turėjo prirodymus, kad ji panašiu būdu yra nunuodijus ir kitus tris vyrus.

Mrs. Hahn yra pirmutinė moteris Ohio steite sudeginta elektros kedėje.

TIK KELI DOLERIAI I MĖNESI

SIDING AND ROOFING SLATE REPAIR

Už pataisymus priimsim mažus mėnesinius išsimokėjimus.

FHA paskolos dėl sienų, stogų ir įvairių namo pataisymų.

Pašaukit, o mes suteiksim jums veltui Plintkote Roofing and Siding apkaivimą.

BARNEY SUPINSKAS
38 Woodberry St., Lee Park, Wilkes-Barre. Phone 2-2949

His wife was formerly Miss Helen Whitcavage of Wilkes-Barre and at present Professor and Mrs. Sincavage reside in a beautiful home at 800 Main St., where their blessings in life beam on their beloved son Anthony.

The parents of the Sugar Notch High School coach also reside near by. Rev. A. J. Sincavage, rector of St. Casimir's R. C. Lithuanian Church in Plymouth is brother of the coach, as is Francis who is taking preparatory examinations in Philadelphia before being admitted to the bar as a lawyer.

Sal. Bekampis

TIK KELI DOLERIAI I MĖNESI

SIDING AND ROOFING SLATE REPAIR

Už pataisymus priimsim mažus mėnesinius išsimokėjimus.

FHA paskolos dėl sienų, stogų ir įvairių namo pataisymų.

Pašaukit, o mes suteiksim jums veltui Plintkote Roofing and Siding apkaivimą.

BARNEY SUPINSKAS
38 Woodberry St., Lee Park, Wilkes-Barre. Phone 2-2949

His wife was formerly Miss Helen Whitcavage of Wilkes-Barre and at present Professor and Mrs. Sincavage reside in a beautiful home at 800 Main St., where their blessings in life beam on their beloved son Anthony.

The parents of the Sugar Notch High School coach also reside near by. Rev. A. J. Sincavage, rector of St. Casimir's R. C. Lithuanian Church in Plymouth is brother of the coach, as is Francis who is taking preparatory examinations in Philadelphia before being admitted to the bar as a lawyer.

Sal. Bekampis

GOLD MEDAL BAKING COMPANY

HIGH-GRADE QUALITY PIES AND CAKES

Reikalaukite Gold Medal Pajū ir Keikų Visose Nepriklausomose Grosernėse

Phone 3-3313
1002 Remington Ave., Scranton, Pa.

Groblewskio LIEPŲ BALSAMAS Nuo KOSULIO ir GERKLĖS SKAUDĖJIMO Kaina 35c. ir 50c. GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.